

P. Harismendy
curé de Mouquerre (B.P.)

Bearotte

P. Harismendy

RECUEIL
DE
CHANTS BASQUES

Bat da gure izarna,
Bat da gure banolera,
Erran dezagun beñti «Denak bat»,
Izan nahi dugula.

X Gernicaco arbola.

Gernicaco arbola da bedeincatuba,
Gustakalduen artean gustiz maitatuba;
Anan ta zabaltzazu munduban fruituba;
Adoratzen zaitugu, arbola santuba.
Anan ta zabaltzazu munduban fruituba;
Adoratzen zaitugu, arbola santuba.

I

Gernicaco arbola
da bedeincatuba,
Gustakalduen artean
Gustiz maitatuba:
Anan ta zabaltzazu
Munduban fruituba;
Adoratzen zaitugu,
Arbola santuba. } bis.

II°

Mila urthe inguru da
 Irzaten dutela
 Jainkoak jarri zubela
 Juanikako orbola:
 Lauote bada zutikan
 Orain da dembora.
 Irizzen bazera
 Arras galdu gera.

III°

Etzera eroriko,
 Arbola maitea,
 Baldin jaiten bada
 Bizkako juntia:
 Laurol hartugo degu
 Lurkin partia,
 Bakhean, lici dedin
 Guskaldun herria.

IV°

Bethico lici dedin
 Jaunari eskatzeko,
 Jarri gaitzen denak
 Laster belhauniko:
 eta bihotzetikan
 Eskatu ez gero
 Arbola biziko da
 Orain eta gero.

V^o

Arbola botatzia
 Dutea pentzatu
 Guskal herri gurtijan
 Denak badakigu:
 ez bada jendia

Dembora orain degu,
 Erori gabetanik
 Frutik biogu.

VI°

Bethi egongozera
 Uda berikua
 Lore aintzinetaiko
 Mancha gabekoa:
 Erruzaitz bada
 Bihotz gurekoa,
 Dembora galdu gabe
 imanik fruituba.

VII°

Arbolak erantzun du
 Kontuz bizitzeko,
 eta bihotzetikan
 Jaunari eskatzeko:
 Gertarik nai ez degu,
 Partea bethico,
 Gure lege zuzenatik
 Emen maizatzeko.

VIII°

Ereguta diogun
 Jaungoiko jaunari
 Partea emateko
 Orain eta bethi:
 Bai eta indarrare
 Adarren lurrari
 eta bendizioa
 Guskal herriari.

IX =

Orain Kanta detzagun
 Laubat phertsu boni
 Gure probintziaren
 Alabantzagarri:
 Alabre erraten du
 Sukharrez, betheric;
 "Neure lihotzecoa
 Rutzico olat nie."

X =

Gipuzcoa urrena
 Arras sentitaric,
 Hasi da dehadarrez
 Anai Quermicari:
 Ahoari etzitzen
 Arrimatu neri
 Gure cendogarrria
 Imen nakazu ni.

XI =

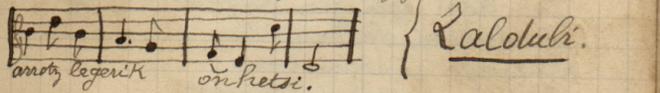
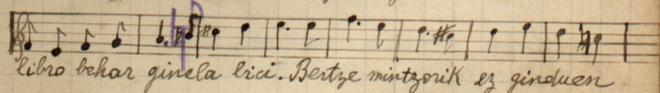
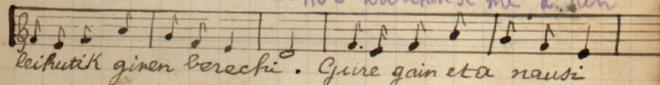
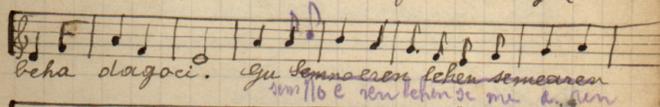
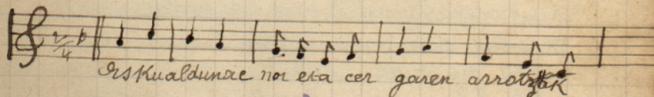
Hostoa berdia eta
 Loinac ere fresco,
 Nere seme maitaac,
 Ez naiz erovico.
 Beartzen banauz ere,
 Egon behi pronto,
 Nigandican etsaiac.
 Hizulzeraz teco.

XII =

Quartz maitagarria
 eta oestagarriña

Begiratu gaitzazu,
 Ceruco erregina;
 Gerloric gabetanic
 Bici alborgina.
 Oraindano izan olegu
 Guretzaco olinã.
 (Iporraguire)

Luzpiotk - bat.

I =

Estkualdunac nor eta cer garen

Arrotzak beha dagoci.
Egu semmoeren, lehen semmoeren
Leinkutik ginen borechi.
Egure gain eta nauzi,
Lirio behar ginela bizi.
Bertze mintzorik ez, ginduen
Armuara leicik ikhasi.
Egundaino ez ginduen lehen
Arrotz legeric onhetri.

II°

Hambak hiri, ibai eta mendik,
Arkuondoko icenekin,
Dirpatzen ziren Arrian asphaltid;
Dirpku olire orai berdin.
Nahi gindutke jakhin
Nola, hango icen beretkin,
Horo bat hremen hain hausti
Arkuondunec zuten egin.
~~Arkuonduna~~ mintza balaoli,
Kainitz gindutke otsegin.

III°

Uholde osoaren urtheaz,
Arkuonduna orhoik ceno,
Jainco bakhararen ezagutzaz,
Dirgitua zen oraino.
Demora birtzen lanko,
Gal. lidez egin zen pagano.
Ghautatziak Polbatzailaz
Lhenago zomben lano,
Pantiago gutarat helzeaz,
Eguzi¹¹⁰⁰ zen Gristino.

IV°

Basa-jendek zelhaiac gaindirik,
Jin ginen mendik hautara.
Gero berritz, Moroa ethoririk,
Uthore ez zerazken lara.
Kleien contra gerlora
Noiz nahi jausten ginen lada.
Sei mendek hola jatarririk,
Uthera ginen Nabarra;
Moroa que hautaket herrautaririk
Probetchua bertzetara.

V^o

Arkuondunak, bereciki orai,
Tedeak bagotika ehutik.
Jaincoaren beldurra laduzen bai,
Eguzenik ez hambatik.
Jainco da gorotik
Egure nauzi egundainotik.
Egure mouatzeco ez da gai
Jainco gabeco puchontik.
Nor dutegun anai edo etnai,
Ahal dakirigu engotik.

VI°

Laphuroti, Bachenabar, Chubero,
Hiru bagare Frantzian,
Bizkai, Gipuzco, Araba, Nabarro,
Lau ladire Espainian:
Lazpiak bat nafian
Ginuden asphaltid landian.
Bi! zer litetken edonago,
Baldin Arkuondun herrian,
Arkuonduna librorik balago
Bere zuzenen erolian!

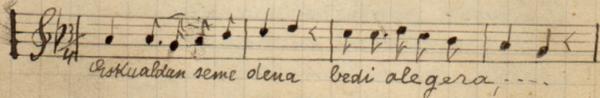
VII:

Munoki gurjico mintzaietarik
 Orai jakkingarriena,
 Mintzuten dugu jakintsunetarik
 «Hura da Eskualdunena».
 Nor othe zen lehena
 Eskuaraz mintzatu zena?
 Que Eskuara dugu botxharritik
 Gure mintzaira zuzena.
 Dugun ohora, arrotz delarik,
 Eskuara moite duena.

VIII:

Laurech, Bizitcho, Loiol, Lechoberri,
 Ditagu gure Painduok;
 Beltzuntz, Karize, Zumalakarreagi,
 Gure gizon aiprotuak
 Herri hautan tortxuak,
 Eskualdun ezin ukhotuak.
 Orai Antonio Aboli,
 Eskualdun guriz Khartxuak,
 Ez ololin gal, gure Eskuarari
 Hedatzen ditu eskuak.

Eskualdun arbola.

Eskualdun seme dena bedi alegera,
 Eskusi dut bet-betan (oi zen den ederra)
 Ez ametetan (bis), nintzen atzarria,
 Arbola bit harrotkan ederki jarria.

II:

Ter hairz bada, arbola? orai mintza hadi,
 Harrotatik begira harroena juri.
 «Ni nauk Eskualdun (bis), leri ospaldikoa,
 Egundaino hairzkorak ezin-hautritzkoa».

III:

Nahi duenak jakhin noizkoa ni noizen,
 Bilha boza harrotkan erroak non diren.
 Baliatu zait (bis), barnatko bairtziren,
 Orai hortzenaz bizi ez nitgan izanen.

IV:

Eskusi-tuk armadak heldu Erromatik,
 Que hosto eserra handik itxuririk.
 Ahera nahi (bis) ninduten errotik;
 Ezin khendu gautaten zembait adar barizik.

V:

Pikatu baderoutet nombririk outana,
 Azpian atzeman-tu, entzun dut nigarra:

Estualdunaren (bis) adarren dorzbes!
 "Zerk nau ekharrazi ni hejen arripisa!"

VI:

Dordolga ene minak zazin sendatzena,
 Luna non agertzen den Erdalduen jendea
 Baika itxursten dut (bis), ene hondatzena;
 Gutxi zaitien zer zen Estualdun arbola!

VII:

Plololu zaitkit gainera trairak borhitzik.
 Berotilan ni nahiz eraman hemendik.
 Bai iharrosi (bis), bainan nago chutik;
 Gau ziren, eta nago eroge bakharrik!

VIII:

Barkhan nagoela orduz geroztikan
 Amesten duk menturaz, haurra hire baitan.
 Etai handia, eta bakharra munduan Karloman,
 Ni ere nahiko nau garhatai guduan.

IX:

Karlomanen Kapitain, Errolan handia,
 Hanek zuen berote ja munole guzia,
 Bethor Karloman, bethor Errolan, ez naiz auroditua;
 Dugun itxus norena daiteken haugia.

X:

Iurretita sormuz huna non tudan guziak,
 Izizzen dituztela hogastinak berak.
 Zaldi zuria, zaldi gorria, zer gizon hazkarak!
 Nola dotzayke garhait Estualdun arbolak!

XI:

Lainkozuz harmatuak, denak lotzen zaitkit:

Bertzen ezin - bertzean, Errolan azkenik.
 Lotzenzait bainan, etzuen akolik,
 Jo muen errehana harrotan gainetik.

XII:

Luna orai non noizzen, orai lehengoa;
 Lorarik ez dut, bainan sendo dut erroa.
 Ez noiz ihartu, ez ihartuko, segur dut bizia,
 Ez belduraz arripian zilhatzen mendia!

XIII:

Estualdunak, geroztik gaiten alogera!
 Kanta berria dugun osetik kanta gora:
 Bibe Estualdun (bis) anaza hazkarra!
 Bibe mendi gainean Estualdun arbola!

Adios Euskal-Herria!

(Euzk. Euskal-Herria)

gan te gaz te gan nint zan Herri tie camporai
 u manjere al de au lara det der bo ra Herri al de guzie
 etan baki o nabadi ra bainan bihotz a bi o goaz estual herri
 rat Herri rat be nant bihotz a bi o goaz estual herri rat

I^o

Garze garze gan nintzan horritik campore,
Estranjere aldean pasa det dembora;
Bazter alde gurrietan tobi onac badira,
Bainan bihotzak dio: «Quaz Euskal-herriara.»

II°

Azur nere bihotzeko amatcho maitea,
Laster etorriko noiz, consola zaittea.
Jaurngoikoak bada nehi du ni urez juatea;
Sma zertarako da niger egitea?

III°

Lur maitea emen uztea da negargarria.
Emen gelditzeen dira ama eta herria.
Urez noa ikhustera bai, mundu berria;
Orantze, bai, noizgela eurririkarria.

A. dios Euskal-Herriari.

Gitarra charito bat dut neretzat laguna;
Honela ibiltzen da artichit Eskualduna, egun batez jo-
sere beste batez jauna, Kantatzan pasatzen dut
nik behi eguna.

I^o

Gitarra charito bat dut neretzat laguna;
Honela ibiltzen da artichit Eskualduna,
Egun batez johe, beste batez jauna,
Kantatzan pasatzen dut nik behi eguna.

II°

Jzan niz, Itolian, orobat Francian,
Bietan bilkatu dut hainitz malecia;
Ikhesten badut ere nic mundu gucira,
Belhi maitatuko dut Eskualdun Herria.

III°

Jaunac ematen badit niri otastuna,
Eango dut orains andregai bat ona;
Hemen badut frantsesa intresa duena,
Bainan nic nahiago dit harte Eskualduna.

IV°

A. dios Eskual-Herria, bainan ez behico,
Ni hirur urthe huntan ez haut ikhustico;
Jaunari eskatzen dut grazia emaiteco
Nere lur maite huntan bizia uzteco.
(Iparraguirre).

Ume chur eta betica.

(même air)
(autres airs, pages 89 et 97)

I^o

Zuetaz orhoitzean, oi ene lagunac!
Hema phertsu trichteac, ohean emonac;
Kanta zazu, kanta omore onean,
Requiem bat erromez nitaz orhoitzean.

II°

Jlogoigarren urterat hari niz, hurbilen,
eta nere oinetan thomba dut ikhusten.
Zertaco mundurat ~~ni~~ ethorri guntzen?
Ondicoty! ez sortzea enetzat hobe zen!

III°

Seculan zoriona zer oten jakhin gabe,
Koinitz ^{solut} mitundu huntan izan atsegale;
Lore sortku ordueo hiehitu luten nare,
Biziazen uzterat guthi dut herabe.

IV°

Or, ez, nizu izitzen ez ni herioac;
Laster ken dezadala lizia jainkoac.
Jehaskan galdu ditut ene burkasoac,
Zer diren ez dut jakhin etheo gozoac.

V^o

"Nita, ama moiteac, zertaco mundutik
"Zerurat juan zinetzen, ni hemen utzirik;
"Ez dut nik mitundu huntan izan roseguit,
"Ez bitat ezagutu amoren musurik."

VI°

Hamazazpi urteretan, zorizaitz doyhea!
Izoz bat moitatu dut poverik gaboa:
Singeru bat zaiteken zeruko umea,
Nere bihotz, eritk juan darot lakea.

VII°

"Nahiz aingeru ona ez duzun sekulan
"Munduan jakhin zerbait nik maite zintudan,
"Uros zarenaz geroz jaunaren oinetan,

15
ez nezagula ahoutz zure thoitzetan."

VIII°

India bat bonuen haurra nintzalarik,
Soldado jua zen, eta nik ez dut berririk;
Nita amekin dela ez daite dudarik
Niri begira daude hirurak zentik.

IX°

Shituz banerama nere oinhorzeak;
Burkasoen aldera deitzen nau sortzeak,
"Nork ditu arthatako, ait' ama moiteak,
Zuen thomba gainean nik eman loreak."

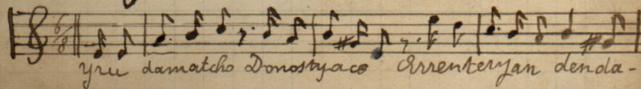
X^o

Nere gorphut, flakoa lurrerat ordutko,
Nor othe da munduan nitaz orhoituko?
Nere ehortz lekhuera nor da hurbildutko?
Lore berririk ez da neretzat sortutko.

XI°

Mendian ur chirripa, harrien artean,
Zuhun eta nigarrez jauten da lidean,
Izan nahi bailuke zelhai ederean,
Kala nere egunak badohaz lurrean.
(Harloucki).

Yru Damatcho.

ni. Yru damatcho Donostya-co errenteryan denoari.

ni. Josten ere badakite, banan ardu edaten obe-

ni. La kristitin, kristitin, arrosa klabelin, ardu edaten obeki.

I:

Yru Damatcho Donostyaco Errenteryan denoari;
 Josten ere badakite, banan ardu edaten obeki,
 — La Kristitin, Kristitin, arrosa klabelin,
 Ardu edaten obeki.

II:

Yru Damatcho Donostyaco, irurak gonak goniat
 Josten dirate talerman, eta ilkitzen dira adiak.
 — La Kristitin, etc.

III:

Donostyaco neskatchakuaK Kalerat nai deutenia
 Ama eztago piperrik-eta banua salto batian.
 — La Kristitin, etc.

IV:

Yru Damatcho Donostyakoll egin aidute apostue
 Nork arolo geyago edan eta zein gutchiago mozkeria,
 — La Kristitin etc.

V:

Donostyako iru neskatchak, zaragirren onduan,
 Atkerat biar dutenik ez-dadukate goquan,
 — La Kristitin, etc.

VI:

Donostyarrek okarri dute Golariatik aberra;
 Kampantorian jaratu dute, Aita santua dute,
 — La Kristitin etc.

VII:

Donostyako Kalle nauziko erdi erditko etchian,
 Neskatcha batek mozkeria zeukan Kamisa eta utria,
 — La Kristitin, etc.

VIII:

Donostyako molle gainian, egun senti-sentian,
 Haxtan eder bat eman ziraten lular biran-erdian,
 La Kittara, Kajojin, atabal, dambolin!
 Donzela maya zurekin.

Chori berriketaria.

(Aut. in page 99)
 Chamin 74-80

For le-khu... e utziq geror ondioz ha

— la beharrez! Jainco ona urri... cal...

den bethico nere nigar- ez, Primaslera ha-
 si ordu ----- orbolak estalkzen lora, Choritto bat
 heldu- da -- bethi nere heritit he -- ga --- les.

I:

for lekhuia utziq zero, onolotz hala beharrez!
 Jainco ona urricaldun bethico nere nigarrez.
 Primaslera hasi orduca, orbolak estalkzen lora;
 Choritto bat heldu da bethi nere heritit hegalez.

II:

Nere ganot hain urrundik etortzen unhatea,
 orbolarik hurbilena du bere pausa - lekhuia.
 Aldachka zoren gorenean hana nunden lekhardea,
 Luma pean zango bat, eta hegaltzean dut burua.

III:

Lausa haxidi: lo egizak, chori maitea, batkhean.
 Atzaria ni, hire zain, hemen nauk hire aldean.
 Ur etortutkin huna gero narurat leho gainean;
 Baiman gero hango beruez orhoit hardi atzartzean.

IV:

Orhoit hardi bai, choria, herri maiteco beruez,
 Nere aita, nere ama nigarroten nik utziq;
 Mintza hatit ahidez, eta mintza lagun on heritiez,
 Mintza, nehor ahanbi gabe, maite ninduten guetiez.

V:
 Atzar hardi, atzar bada, berriketari abila;
 Nere beldur izan gabe, jautz hatit hurbil hurbila;
 Eta lehoan izan haurzet) emadak ichil ichila;
 Izan ere humatecoan sohas ordainaren bilka.

VI:

Choria, lo hagolarik, ikharan rogok aldean;
 Ez ahal da zorigaitza maite nautenen artean!
 Hala baliq, ohoi, choria, beritiz herriat heltzean,
 Loretto bat, nigar batekin, pausa zek thomba gainean.

VII:

Chorittoz joan denean, hostoen eror demboran,
 Beritiz ether ez daalier belduruez nago ikharan.
 Thistaria, haurtzen baduk nere choria segadon,
 Urak, ohoi, gaichoa, libro, berriak ekhar ditgadon.
 (Alissamboure - 20)

Bi haur pullit.

(airea - Chori Berriketaria) (autres airs, pages 21-89)

I:

Bi haur pullit, maitegarri jatorun ditut ezagutu,
 Berehala soin orduca bihotzetikan maiteatu;
 Nahiz jakkin nungoac ziren, berer nisten galdatu,
 uran jautaten gabe beredon Baygorrin zirela sohiu.

II:

Egiz da, haur horiez olira biac Baygorrico,
 Batto Ergiren alaba, bertzea Berquignaneko.
 Florian aitec hartu zuten egun berde ez contzeco;

Jocatu ere bazcari bat zoin lehen zen aitatico.

III°

Egun berean ezcondi, aitatu egun berean;
Bi haur eder sortu ziren bi ametaric batean;
Elgarrekin firickintu Bathaioco ithurrian;
Jaincoac jerman ezarri bien irenac batean.

IV°

Begiac belz, ilar luze, goruntzarik lerdinak,
Sortuz geroz badoazi, escutik escu emanak;
Batak betrea besacatur, baderomazte egunak,
Ez dakienak uste luke sabel berean egonak.

V^o

Elgarrekin hin zuzue lehen communionea,
Ezcu escu har zuzue mahain sainduco bidea,
Egun berean errezibi Jesusen gorputz maitea.
Besta hartan niki nahi nukte hunki Baygorri alde.

VI°

Lili pecheo baten pare, garbiki lizi ondoan,
Luen berthute edonez ezagutuak munduan,
Ezcont zaitozte, ene hounac, biaz aldore berean,
Hun ez duzun nahi sortu elgarrekin comentuan.

VII°

Bizitze luze, urus bat, lurrean ereman eta,
Nola hiltzeo arrotza denentzat emana boita,
Luentzat othoizten dut orai zuzugoretaco aita,
Beritza igortzean egun bera dezgan haite.

VIII°

Baz besa, begiz begi, elgarrekinan biziatk,

Jainco Jainak ez ditozke barrea zuen eskual;
Ez zaituzte separatuco ez eta heriotzak;
Jerman jarrico zirezte honu berean bi biak.
(U^o Bidart, curé d' Ibarrolle).

Autre air de « Bi Haur » et de « Chori Benikete »

Bi haur pullit, maiteger-ri jatam dituk ezagu-
tu. Berha. la son orde - co hitozge. ticon maitea. nahi jak.
Hun nungoak ziren, boro no - ten galda - tu; oron zautaten gau le
re-an Baygorin zire - la sort - tu.

Goraintziak Umarat.

Ama. niketa - ut jua - te - co o - renak ingaitic hira -
taco, hiri, dituk jina. Amerille - ta - rat goraint.
Ez eremak, eta gurean narba, bera. nahi denak.

I^o

Ameriketarat justeco orenak
 Ingotik kintaco Henri, dituk jinak. {berit.
 Ameriketarat goraintzi eremak,
 eta guzien partez besarkatuz denak. {berit.

II°

Enok Piarrasi, Kantchuanen partez, {b.
 ez duela ahantzten ez eta'gun batez,
 enok Jaincoari dagoela galdiez
 ez dabilela Lima egon zobra urteez. {berit.

III°

Piarras itz, eta, Agnesen aldia,
 justizat ere bada goraintzi partia; {berit
 Piarras bezimbat bai zira maiztatia,
 eta zure izena maiz da aiphatia. {berit.

IV°

Atzi dudanian ene aita ona,
 Txerri zen segurti haren bihotz minan; {berit
 Nik ez ahantzico hak eni errama,
 Izain nadin zuentzat haurrik umilena. {berit.

V^o

Amec nigarretan erran daut « semea,
 « Dabla, Kantarekin, ez etxoi enkca; »
 « Forbat egiteco badukok lidea;
 « Ahala dukanian ez ahantz etheca. »

VI°

Nitacho chaharac dauzue igortzen,
 Flaintzi urtheren lortchaz hari dela hauntzen; {b.
 Flanicheo hruetic balimbadu galtzen, {b.
 ez zaituztela zuec oraino ahantzten.

VII°

Selery Bidartze goraintzi oraino,
 ez luzatueco Lima azken hotseraino; {berit.
 Flamen hobe dela Lima hortan baino; {berit.
 Balakela zuentzat sotuetan arno. {berit.
 (Ur Bidart, urte ol' Harrolle)

Heriko Besta Biharamuna.

Tragan besta bihara- muni- an, berek daki.
 ten cho-coño bati- an, laur andre, bat alargu- na, hirur
 mutchurdi, jarriak itali- an, harri chabal bat belhaumen
 gaini- an, hari ziren, hari ziren truki- an.

I^o

Tragan besta biharomunian,
 Berek dakiten cho-co batian,
 Laur andre, bat alarguna, hirur mutchurdi, jarriak
 itzalian,
 Harri chabal bat belhaumen gainian,
 Hari ziren, hari ziren trukian.

II°

Zer ethe duten nik jatzhin nahi

Pitcharrarekin bertze jaun hori;
Corro du biribila, moko mehea, tente chistik egoitki;
chahako bat othe den nago ni
Flamiatua, hampatua edertki.

III°

Jes! oraino zer dute ikhuston?
Zer hegalpean dute gordetzen?
Egoitza gocho hortarik, herua alto, chahakoaz trufatzen,
Dihotaz azkarrago zeren den,
Kuyattoa, kuyattoa ari zen.

IV°

Flanolik chimiko, homenolik irri,
Flaurrak bezala jostetan ari;
Gopotik ematen dute begi kolpe bat hegalpean denari;
Hitz batez erran gogo diote barri
Beharrirat, beharrirat kuyari.

V^o

Leira truk dira zarpietarik,
Lantoz orobat bi aloetarik.
chahakoa erria da, mokoz iphurdi, naski odol huts,
Kuyattoa han dago etranik,
Azken hatsa, azken hatsa emanik.

VI°

Gezurrik gabe goazen, Maria;
Eman jokoa ezti ezti;
Kurbil zan ungi beltz hori, dezagun edan trago bat odol big,
Bihotza dinat epheltzen hasia.
Flarek zuen, harek zuen grazia.

VII°

Lahagiaren seme jorria,
Ihun dute achitiko zorro lodia?
Gairoa, lehen birundan zurgatu dautok odolaren erdia!
Orai hor ago zimurrik arpegia,
Kokoriko, kokoriko jarria.

VIII°

Nahiz zeroutkan azken eskua,
Mariak zuen hazi guzua:
hull.- Jo zan.- Mariak chango, Catichak chaldun,
Marichumek hirua.
Mari Martin choratu zain herua,
Lauarekin hiruaaren keinua!

IX°

Ago, Marie, othoi, ichilik
Ez dun ikhuti nere keimurik;
ebota bat edanaz geroz, begiak nirin; zer ez dumen ahal-
Edan nezaken azklarren hortarik, -kerik?
Gatilua, gatilua botherik.

X^o

Barakinagu, tresna makurra,
Ez duna hiki hatsa laburra;
Ez dun, ez, dionan bezala, horma churgatuz, biribildu mut-
Ez eta ere gorrita bukurra, -kurra,
Milikatuz, milikatuz elkurra.

XI°

Apho mutchurdin moko biribila,
Zeren ondoan othe habila?
Flatz badun gibel aldean, ikhunik dun zembat naizen
alra;
Chukur badun, ago, neska durtchila,

Ichil, ichil, ichil, ichil, ichila.

XII°

Kartak utzirrik eta tantoak,
Hau zitursten hian zero saltoak.

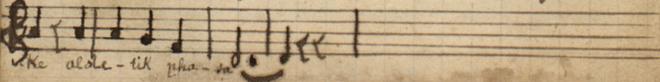
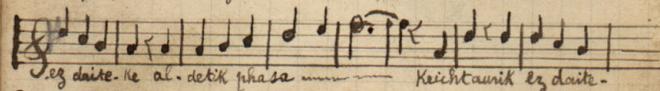
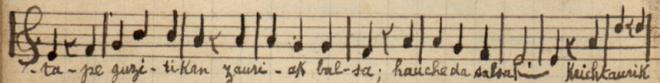
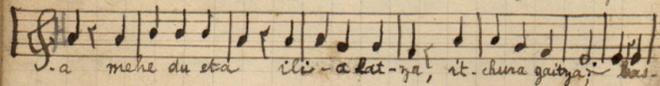
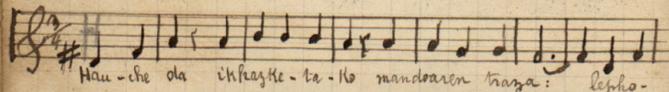
Bakharrik hiruen korta zer eginen du Mari Martin gain
Nahiz izan bazkar zango besoak, -zangoak?
Hartu ditu, hartu ditu jalok.

XIII°

Herriko besta arrats aphanian
Lau gata zahar anjelurian

Bat mainzu, hiru saltoa, sorginak purjes, zohatzila, bidian,
Nik ikhuti ditut amets botian,
Akhelarre, akhelarre gainian.

Ikharretako Mandoa

I^o

Hauche da ikharretako mandoaren traza:
Lephoa mehe du eta ilia lotza,

Itchura gaitza;
Bastape guzirik zauriak balba;
Hauche da salba!
Krichtaurik ez daiteke aldetik phasa. (bis).

II°

Lephoa mehe du eta burua handi;
Mathel hezura seko, dena behari,
Begiak eri;

Bi sudur zilotarik mutria dari;
Ezpainak larri;
Hortziki izan lada ere ez du ageri (bis).

III°

Bi hitzez aitzazue laur hatzen failak;
Belkauna handi eta matxur gidailak,
Lurrera zailak;

Kortesia eskatzen belkauneg ari da;
Gero izan altora.
Haurrek mantenatzeke zer abantaila (bis).

IV°

Fantasia asko lada mando lapurrak;
Laur zangoak trepel eta juntetan hurrak,
Hanka matxurrak;

Ezprata laizen chorroch bizkar hezura,
Ez duk gezurra.
Nahiz larrutiren zautan ni naiz beldurna (bis).

V^o

Mando itxiki, zikhin, lotagarria,

Galtzera bota didak osagarria,
 Otkagarria!
 Sartzera eztiio nahi utzi ostaleriak,
 Haren sartziak
 Uruntzen olistela etche gurzia (bis).

VI°

Buruko Krapetkuak grandeza bade;
 Trostunikan balu, nahi luke saldu,
 Ahal bezain zalbu;
 Chiki bat amoren saria iten ahal balu,
 Charrantchek salbu,
 Tratu hortan hainitzik ez liru galdu (bis).

VII°

Sitzinoko petralaz dago espartuz,
 Zeren dakota duen erdia espartuz,
 Bertz' erdia trapuz,
 Hatreman puska gurziak lurretik hartuz;
 Ase niz tratur,
 Enfadaturik nago botikan sartuz (bis).

VIII°

Galtzera bota didak manta bat fina,
 Etchunaren demboran Kadiztik fina.
 Oi, manta fina!
 Oro Korozullo eta zilo et' ezkina,
 Setatchuz ino.
 Lekulan ez zaut juanen mantaron mina (bis).

IX°

Lakeroki bat berria bade beretik;
 Beldurra dago ladronek nombeit ezetik;
 Dabil' ezertik;

Kapusail zar puska bat larre batetik
 Kumpukuz bethi
 Zirdina dariole hauketan baiti (bis).

X^o

Ene manduak duen zingila Konda
 Juan den zazpi urkian botigan zar da;
 Demora sobra!
 Mehatariarekin erre' itut bordak,
 Iestigu obrak.
 Nik ere hartzetuak ez zaitzet Kobra (bis).

XI°

Uhatz zaku ederen jabe nabilla;
 Ahoak nun dituen ez taite lilla;
 Phorrosta milla.
 Zazpi zortzi petachu elgarretikan
 Zilochikan.
 Keien bethetzakeak indik asti lan (bis).

XII°

Estuaraz "Zingila" eta ordaraz "Chincha"
 Loren gainian ere badut zer mintza.
 Biluaren gisa
 Bunka dakidan beldurrez ez dirat tunka,
 Kargak egin' ta.
 Hortan gezurrik bada lephoa pitka (bis).

XIII°

Mandoa zahartu zaut, Krastuak hautai;
 Trostean egin zorra oraino lizi;
 Badut lan asti.
 Norat nahi jan nadin zorra dut nauti.
 Hobe dut nauti

Senak athera eta larrera utzi (lis).

XIV:

Nekatcha lauints, eta majoa falta,
Ikhazkinik ez kontroz ez niro trata,
Gaintokak barkha!
Lattimagarri loita ikhazkin hauta
Daklan planta:
Etchetik ez dirola botki athera (lis).

XV:

Ikhazka saldu eta ondoko trasa,
Gaitzuru bat artoren saria falta,
Etchera joan ta.
Andriak nigar eta harrak marretka;
Izin balaka.
Calo lator gaitik eztaik harapa (lis).

XVI:

Abarkatik has nadin emeki emeki,
Karagi ustel urrin bat badu beraki;
Kalere edertki
Aztal eta behatza Kampuan botki,
Ziloa petiki:
Gangoak erretzeko perilirik ezetik (lis)

XVII:

Galzagpien berriak erraintut garli:
Botainak tiki eta ekiluak larri,
Chotchat ezarri;
Berrehun lekhuaririk larri' ageri,
Bragatak irri.
Jaingo partel pitonnik ez duké sarri (lis)

XVIII:

Barneko motch lot badut ankutz ederra,
Urrotuaren butsez ez diot zerra.
Dushe alferria!
Orratza oluenian hariaz gerla;
Apho fardala?
Sukaldian lo dago jaitki eta berla (lis).

XIX:

Kara ikhazketaririk duten girra:
Prometaren Kasokan chuehen zilua,
Phuntuz bildua;
Laur eruki trehestan chutik lilua.
Ine ta migua!
Nik ez dakit zer'itan duten dirua (lis).

Ikhazkin mendian

gogorik harri nu. en gogo-a alhatzen.

Abakhego et. ta. tta joan ohe zite. ken. ez bainuz, harri

harri-ya egonez harri-an, harri-ko jarri nintzen ikhazkin

Dibarrart Baygorrijoa.

mendi- an

I^o

Gazterik hasi nuen gogoa alhatzen,
Bakheko estatua zoin othe zitezken;
Ez bainuen Kausitzen egonez herrian,
Hortako janri nintzen ikharzkin mendian.

II°

Urritari nautenak dira enganatuhen.
Urrikalgarriago ditut ezagutzen.
Bake osoa nuen eta helien artian!
Ni hartaz gozaten naiz ikharzkin mendian.

III°

Jan onari olizkat eskernak bihurtu.
Lagun zoro hetarik bainau aldaratu.
Bende loren atsegin galkomen erdian!
Grestuki biziko naiz ikharzkin mendian.

IV°

Mendiko ur ehirripak dohar erasian;
Chori, chocho, esherrek... Kantatzen hasian;
Urso ihiztariak arbolen gainian...
Hala trinta naitoke ikharzkin mendian?

V^o

Igandetan mezora menditik naiz jausten,
Jainkoaren manua hola ez dut hausten,
Egun hura gozatu ahaiden erdian;
Gero aste guzja ikharzkin mendian.

VI°

Capetain, sathé, haroty, zurgin eta hargin,
Hek, hirian lanean igandekarekin;
Attelehena besta, gero min lurian.

Ni zuhur eta sano ikharzkin mendian.

VII°

Gizon gazte, lorios, merkhatutakaria,
Jan edan onen zale eta jokoaia,
Ontasunak horrela goaten direnian,
Erranen duk: hobe zen ikharzkin mendian.

VIII°

Ene anaia goan zen Amerikan barna;
Laster zerbeit egirik urtekotan lana,
Egun bezain aberats zen sortu zenian!
Hobe libela dio ikharzkin mendian.

IX°

Liki arrosa hainitz bada bazterretan,
Gazteen choragarri herri guzietan;
Ez naute enganatu ni orai artian;
Lorerik gabe nago ikharzkin mendian.

X^o

Igandele beztetan dut garbitzen larrua,
Hazarra naiz agertzen ongi aphaindua;
Urroi dit arpegia, hitz onak mikian.
Nork ezagut nagola ikharzkin mendian?

XI°

Osagarria banu zombait urthez hola,
Lahartzean utz niro mendiko etchola;
Ene moltra luzea goritu denian,
Pertako egonen naiz ikharzkin mendian!

(Dibarrant Baijgorryjeoa)

Kaiku

Neure anhea andre ona da, gobernu ona du hauzu
Lan; hartzen duela-rik bere ala-ba Mari-Kat-ta-lin
alt-zu-an, Ai za-zu- zer nauzu? Gero're
horrela munduan ere biak biziko gara - re gu, baldin
bazera Kontentu, baldin bazera Kontentu
Nik behi freskotxorik tabernakua jototekuan
donaukat arno gozu-a. Ai! zer Kontentu! Ai! zer alegre!
eskaitzen dauzuet, neure maiti... a. Arraultzetchuak
eta Kaiku esni-a, arraultzetchuak eta Kaiku esni-
a. Kaiku, Kaiku, Kaiku, Kaiku, Kaiku Kaiku es-ni-a

arraultzetchuak eta Kaiku es-ni-a. arraultzetchuak
eta Kaiku esni-a.

I^o

Neure andrean andre ona da,
Gobernu ona du... hauzuan;
Hartzen duela-rik bere alaba
Mari-Kattalin, altzuan;
Ai zazu:
- Zer nah'izu?
- Gero're horrela munduan
ere biak biziko gerare gu.
Baldin bazera Kontentu (bis).
Nik behi freskotxorik tabernakua
jototekuan donaukat arno gozua.
Ai! zer Kontentu! ai! zer alegre!
eskaitzen dauzuet, neure maitia.
Arraultzetchuak eta Kaiku esnia.

II°

Lan Blas' abderat ninduealarik,
Makhilteho luten gainean,
Arhantze beltz bat sartu zitzaotan,
Uspela nuen oinean.
Ai zazu, etc.

VI°

Hemen bagirade orai zembait lagun,
 Botoila bana arno edan dezagun.
 Lehenik ona onez jasta dezagun,
 Ona balin luda bira lura edan dezagun.
 Mintka dezagun, plazer har dezagun,
 Bilha zembait lagun.
 Iturri dianak izanen dirik ezagun.

VII°

Etcheke anderia, zure trichtia,
 Foluritzen zaitzu gilla diru galria
 Lirua badugu, bainan duzu larria;
 Zer utziren dauzugu gaueko afaria.
 Etcheke anderia, emarzu guardia,
 Har pasientzia.
 Borzbeit izanen duzu pagamendia.
 (Ostaldea)

Libertatearen amodioa.

(Ainea: Cuernikako arbola).

I^o

Esqualdun garbi batek othe dauka deusik
 Libertatea bezain gauza aberatsik?
 Ez, ez, harentzat ez deus hain baliosik
 Konon hortaz baizik ez bitu ametrik,
 Hori gabe ez duke bizitze urusik.

II°

Munduko gaztelarik den ederenean,
 Lausenguz, jan-edan-on, guzien artean.
 Eskualduna ez dauke han, bertzen menen,

Nahiago du izan librotasunean,
 Mendian berak egin etchola batzan.

III°

Esqualdunak bakoa du, bothi galdatzen,
 Beren libertatea gerlak dion khentzen;
 Bertzenaz deusk ez du nehon ikharatzen,
 Lehon batan pare da, etsaier oldartzen;
 Buruzagiek dute hortacotz moitxatzen.

IV°

Orai bi milla urthe, hainitz Erromano
 Gerlan ethorri ziren Esqual-Herriraino,
 Kantabre harzkar heiek zioten oraino:
 Nahiago duge hil, sumetitu baino!
 Hitz hori ez da galdu orai arteraino.

V^o

Esqualdunak zertan du lachatzzen galkhoa?
 Flamen libertatea dagon atxekoa?
 Botu bak duenean zerutikakoa,
 Hortan obeditzen du humilki Jainkoa,
 Eta hartzen ordena biri-guzikoa.

VI°

Libertate ederra gauza baliosa,
 Jainkoa zerbitzatzuz, girikitino gita,
 Izandean begira, ahal bezain ontza,
 Gero liba pilota, pletra eta musa,
 Hori da Esqualdunen bizitze urusa.

VII°

Libertatea khendu, othe da gai-denik?
 Esqualdunen lihotza charma dezakerik?
 Ez da loerik eta ez landarerik,

Cuernikako arbola daitek larkharrik,
Arbola saindu harek ez baita parerik.

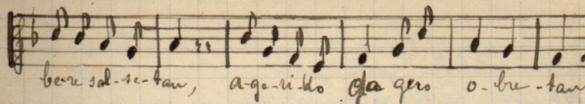
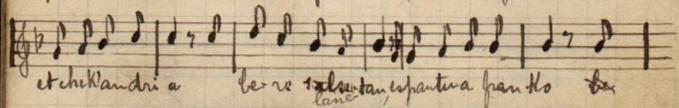
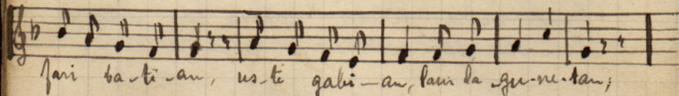
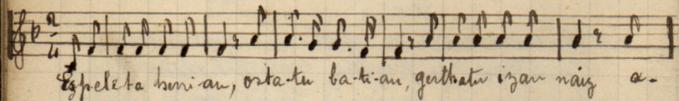
VIII

Ekualdunen artean ez dugu aditu,
Egiazko fedear ez denik argitu,
Eskualdunak orotaz libro nahi baitu,
Latanen bihurretik haurrean libratu
Geroztik mamu harek begietan gaitu.

IX

Nere gudua huntan dut akhabatuko,
Biba libortatea eskualdunendako;
Jainkoa othoiztetik, ez naiz baratuko,
Bakterko bizitzea diot galdatuko,
Eta gero zenua eternitatetiko.
(Pierre Dibarrart)

Uzpeleta Herrian.

I

Ez peleta herrian, ostatu batian,
Gertatu izan naiz larkari batian,
Uste gabian, laur lagunetan;
Etchek' andria bere lanetan,
Espantua franko bere salsetan,
Ageriko da gero oretan.

II

- Etchek' andria goiztik jeiki zen;
 1) Karagi'ere lucherian zen;
 Kamak' orenetan garburen sartzen;
 Izquerditan larkaria prest zen;
 Manera onaz zopa on bat zen.
 2) Lotzi orenetan nua hila zen.

III

Zopa jan eta haragi hori
 Akharri dauku egosi berri,
 Be'iratu eta egin neron irri;
 Pochi pochi bat eman zautat neri,
 Zer jenero zen etzen ageri,
 Mamiia guti, hezurra handi.

IV

Arnoa zuten Bordelotetik,
 Edo bertzele taula zokhotik,
 Agollatua ongi uretik;
 Idan dezagun beraz gogotik,
 Lorditziazen belduira gatetik,
 Horrek ez gaitik jokio burutik.

V^o

Lalku dakila zerbitzaria,
 Faltsa bat badila egin berria
 Nahi dugunez haren erdia;
 Egin dezagun beraz guardia,
 Faltsa ezteka egin berria,
 Berperakua, mintzen hasia.

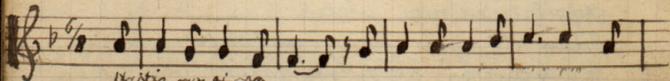
VI°

Galdetzen deroqu zerbitzariari
 Ekhar dezagun erraki hori
 Ongi erverik, gizean guri;
 Be' iratu eta egin meron irri,
 Zikhiruaren fama tzarrari;
 Mehen zen, bainan etzen amari.

VII°

Kafe on batek oro ahazten,
 Galdetu orduko berehala prest zen,
 Ura doidoia pegarrian zen;
 Hasi zen beraz noizbeit ekhartzen
 Ura doidoia hasia beltchiten:
 Hekera erdi bat jokurruska lanzen.

Maitia, nun zira!

Maitia, nun zi-
 Mai-ti-a, nun zi-ra? Nih et-ze-ut ikhestan, ez

Nere etchea.

Mhuston duru goizean,
 Ngia hasten denean,
 Menditto baten gainean
 Etche ttipitto, dintzin churi bat,
 Saur haitz ondoren erdian,
 Chakhur churi bat atkean,
 Itxurnio bat aldean?
 Hlan lizi naiz ni batkean.

I I^o

Nahiz ez don gaztelua,
 Maite dut nik sor-lekua
 Aiten aitek hautatua.
 Ateketik kampo zait iduritzen
 Nombert naizela galdua;
 Nola kan bainatuz sortua,
 Hlan utzico dut mundua,
 Galizen ez barlut zentzua.

I I I^o

Etchean ditut nereak
 Abilo, haitzuz, goldeak,
 Uztarri eta hedeak;
 Jazko lhiroz ditut oraino
 Zito gurziak betheak;
 Nola iragan utheak,
 Emaiten bodeu bertzeak,
 Ez gaitu hilen goseak.

IV°

Landako hirur behiak,
 Enez hampotu titiak,
 Aholche eta ergiak,
 Bi idi handi kopeta zuri,

Bizkar belz, adar handiak,
 Likero beldotz gurziak,
 Ahuntzak eta ardiak,
 Nereak dira gurziak.

V^o

Ez da munduan gizonik,
 Inregerik ez printzerik,
 Ni bozein urusa demik;
 Badut andrea, badut semea,
 Badut alaba ere nik;
 Otasun ona bategik,
 Ontasun aski bertzetik,
 Zer behar dut gehiago nik?

VI°

Goizean haitz lanean,
 Arratza heldu denean,
 Nauri nuzi mahainean;
 Gristino bat ona dut hartan,
 Nik emaztea hartzean,
 Ez du mehe egunean
 Parthueo uste gabean
 Chingar hezurrik etzean.

VII°

Kiaras ene semea,
 Nahiz oraino gaztea,
 Da mutheko bat semea;
 Goizean goizik bazken erdian
 Boderama arthaldean;
 Japituz ene lidea,
 Nola braitu egitea,
 Ez du galdueo etheka.

VIII

Ene alaba Cottalin,
 Bere hametta urthekin,
 Ongi doha amarekin;
 Begiak ditu amatik bezala,
 Zeru zola bezin urdin;
 Uste dut dembareekin,
 Oaiko itxurarekin,
 Andre on bat dio egin.

IX

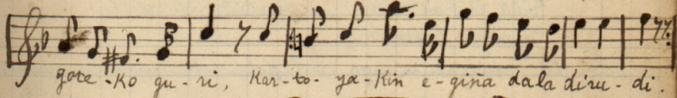
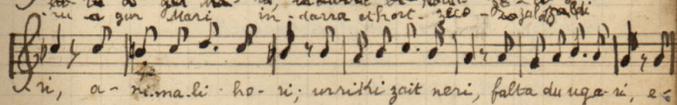
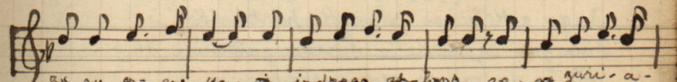
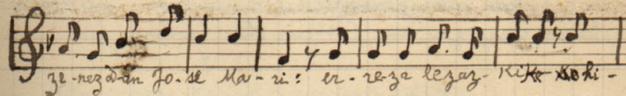
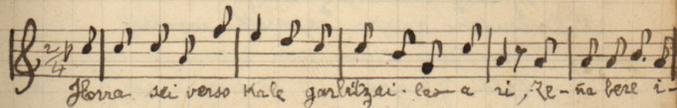
Ez duqu behar lurrean,
 Ongi bizirik etxean,
 Utri laguna gosean;
 Ez du beharrik sekulan jotzen
 Gure etxeko atxean,
 Non ez duen mairainean
 Othluntza ordu denean
 Lekhu bat gure aldean.

X

Ene andrea Maria
 Ez da andre bat handia,
 Bainan emazte garbia,
 Irri batentzat ihadet etxean
 Nik behar dudan gurzia;
 Galde egiten dut grazia
 Dudan bezala karia
 Akhabatzeco lizia.

(Elisamboure de Lore)

Zaldi baten bizitzea.

gote-ko gu-ri, Kar-to-ya-kin e-gina dala diru-di.

Bis

I

Hona sei verso kale garbitzeari,
 Zena bere inenez dan Jose Mari:
 Erroza lezazkike hiru agur Mari,
 Indarra ethortzeco zaldi zuritari,
 Animala hori;
 Urriki gait neri;
 Falta du ugari,
 Goteko guri,
 Kartojakin egina dala dirudi. (bis)

II

Goizero behar dio eraso lanari,

VIII

Ene alaba Cottalin,
 Bere hametta urthekin,
 Ongi doha amarekin;
 Begiak ditu amatik bezala,
 Zeru zola bezin urdin;
 Uste dut dembareekin,
 Oaiko itchurarekin,
 Andre on bat dio egin.

IX

Ez duqu behar lurrean,
 Ongi bizirik etxean,
 Utri laguna gosean;
 Ez du beharrik sekulan jotzen
 Gure etxeko atxean,
 Non ez duen mairainean
 Othluntza ordu denean
 Lekhu bat gure aldean.

X

Ene andrea Maria
 Ez da andra bat handia,
 Bainan emazte garbia,
 Irri batentzat ihdit etxean
 Nik behar dudan gurjia;
 Galde egiten dut grazia
 Dudan bezala karia
 Akhabatzeco lizia.

(Clissamboure de Lore)

Zaldi baten bizitzea.

Flora sei verso kale garbitzeari. Lan a ri, ze-na bere i-
 ge-nezadan Jo-se Ma-ri: er-roza lezaz-kike xiki-
^{bet-za-ko-gur-Mari, indarra et-hor-ze-ko-guri-a-}
^{in-darra et-hor-ze-ko-guri-a-}
 ri, a-ri-mali-ho-ri: urriki gait neri, falta du ugari, e-
 gote-ko gu-ri, Kar-to-ya-kin e-gina dala diru-di.

Bis

I

Flora sei verso kale garbitzeari,
 Zena bere inenez dan Jose Mari:
 Erroza lezazkike hiru agur Mari,
 Indarra ethortzeco zaldi zuriani,
 Animala hori;
 Urriki gait neri;
 Falta du ugari,
 Egoteko guri.
 Kartojakin egina dala dirudi. (bis)

II

Goizero behar dio eraso lanari,

Likinai bildu arte erri danari;
 Berri ere obeto lizi ez danari,
 Ez naiz chanchaz ari,
 Nalarbenduko zizka ezurak ugari;
 Eta, Jose Mari,
 Zaldi gaizpasi
 Nahi ana janari,
 Eman zagozu ea jartzen dan lodi. (bis)

III°

Dago eskeltuen ihurat harturik,
 Dina jan ezak daka horrela gabdurik,
 Nola ez da egongo oso argaldurik,
 Inukituen badute atkotan harurik?
 Zaldi horri niki
 Ez det esperorik,
 Ezet ukhustorik
 Ezurak besterik,
 Ez du beintzat izango odol kolporik. (bis)

IV°

Lana: sobra du, banian janaria falta;
 Urrikigarrria da dokarria planta.
 Gaiztoak ez lezake luzaro aquanta,
 Haktiarekin ezin mugitu du anta.
 Pentze guchi jan ta,
 Kalean giraka,
 Gairthi lizi da ta,
 Indarrik ez dotka,
 Ezin karriatu du kama lat kaka. (bis)

V^o

Munduan ez litoke gabdurik argiteu,
 Duenik honak ana pena xupiteu;

Biotzik gogorrena lezake kuxitu.
 Ez du zartzera charra gaiztoak achitu,
 Pausua nagiteu,
 Ezin da mugiteu.
 Zaldi honak ditu
 Zazpi espiritue;
 Bestela lizirik ezin gabditu. (bis)

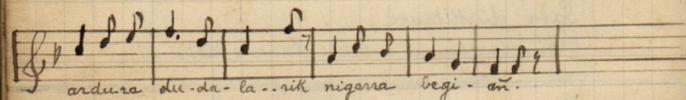
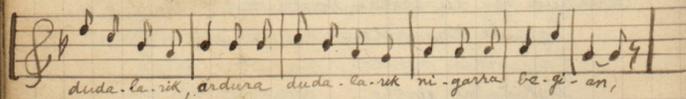
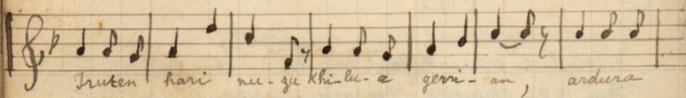
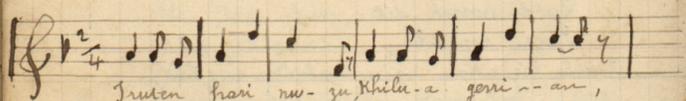
VI°

Giza gaiztoak danak pena artzazute,
 Baldin lioz, liguinak ludituzute.
 Asi zor egumetik, eta orain arte,
 Perlituzua ezin du orrian bastante,
 Igande ta aste,
 Janyarokin naste,
 Makinabat urthe,
 Pasa dizkitzute;
 Orain erretima merezi luke. (bis)

Atharratze Jauregia.

Atharratze jaure-gian ^{eta} bi zitroin doratu, ^{etxerri a-ko er-}
 -regok batto du galdetu; Anas-potu ukhan du ez
 di-re-la huntu; huntu dire - ni-an batto ukhanon du.

Tuten hari nuzu.

I²

Tuten hari nuzu, Khilus gorian, (berit²)
Ardura dudalarik (ber.) nigarra bogian (ber.)

II²

Nigar egiten duzu, oi suspirarekin! (berit²)
Kontrolatuen zira (ber.), oi demborarekin. (ber.)

III²

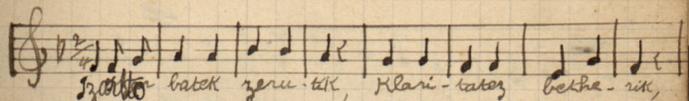
Amore minak ditudala zuk omen diozu. (berit²)
Ez dut amore minik (ber.), gezurra diozu (ber.)

IV²

Amore minak dituztenak seinale dirade (berit²)
Matal. bezurak idor (ber.), koloreak berde (ber.)

Ez kontzen balin lagira marislarakin,
Chardina janen duzu makallagakin.

Uso churia, errazu.

I²

Zortto batok zerutik, Klaritatez, beharrik,
Gauaz ere argitzen du bertze orosen gainetik;
Dudatzen dut baduzenetz mundu huntan parerik.

II²

Trar haren begiak hain di charmagarriak,
Koloreak churi-gori, perfetzienez beharrik.
Eria-re senda liru haren bozitharteak.

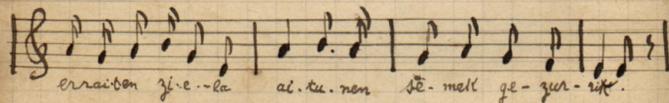
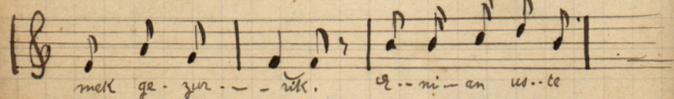
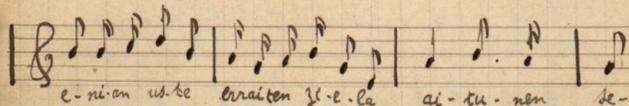
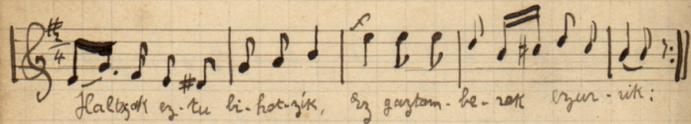
III²

Uso churia, errazu norak jositzen ziren zu;
Ezpainiak mendiak elhurez beharrik dituzte;
Gauako zure ostatu zure etchean baduzu.

IV²

Ez nu izitzen elhumak ez-eta gau elhumak,
Maitza gatik pasa nintzazke gauak eta egunak;
Gauak eta egunak, deserte eta oihanak.

Berterretchen Khantoria.

N° 1:

Haltzok ez-tu bi-hotzirik,
ez gartamberak ezüririk:

Enian us-te erraiten ziela aitunen semeak geziüririk (bis)

N° 2

Andozeko ibarra
Ala ibar luzia!

Hiruretan oraki zaitan armarik gabe bihotza.

III:

Berterretchek oketi
Neskatuari estiki:

«Ahil, eta so' ginezan ageri denez gizonik.»

IV:

Neskatuak berehala,
Ikruzi zian bezala:

Hirur doxena bazaitzala leiko batetik bestera.

V:

Berterretchek leihoti
Jaon Kuntari goraintzi;

Uhun behi bazaitzala bere zozena ondote.

VI:

Jaon Kuntiak berehala,
Vaidore batek bezala:

«Berterretch, aigi borthala, itzülisen huy bel berehala.»

VII:

«Ama, indazit atheta,
«Mentiraz, sekilacoa;

«Bizi denak okit ikhepean du Pzarko liharamuna.»

VIII:

Mari-Santzen lasterra
Post Mendietan bestera!

Lathami Buztanohian sartki da bi belhainak herresta.

IX:

«Buztanoli gaztia,
«Ene anai maitea,

«Hitzaz humik ezpalimbada, ene semia juan da!»

«Atra

X:

«Arreba, ago ichilik,

«Ez, ofoi, egin nigarririk;

«Hire semia lazi balimbada, mentiraz, maullola da.»

IV:
 X..... eta Kattalin,
 Inuzo liaki elganekin,
 Inno edaten ari ziren Koraje handi batekin;
 Gero ondoan buztan gibel aldian zer egin,
 Bere fanfarrerietkin.

V:
 Hirurgarrenak edertki
 lantzatzen omen daki;
 Hamarretak hark zituen omen markatzen orri,
 Ondarretok, nahasi zen eta lumoral orri;
 Orduan etzen egarri.

VI:
 Lau garren hoi zer phezga,
 M..... zapataineta;
 Untza aplikatzen zituen hezkurara eta frantesa,
 Bai eta ere aise egiten bidet handian eta;
 Florische da haren letra.

VII:
 Postgaren hoi zoin othe da!
 Pherentzetko ez da phezna;
 Z..... gaizto horrek nola ezpaitete lehena:
 "Benedikta dakola, dio, nahatsari aikona
 "Arno ekharren duena!"

VIII:
 Dhuntzez jokatu eta,
 Flak ziren kolpeka;
 Kaston deitzen zen guarda gazte bat, Kampotak jinitz lasterka,
 Flak phartitu izan zituen, ez uste bezain aisa,
 Arrazoinik ezin phezna.

IX:
 Zuk ere, Etcheh'andera,
 Arran beharzu egia;
 Solas hortan zu othe zinen horien buruzagia!
 Post emaztek egiteko horiche da Komedia!
 Flumen bitzen zahagia!

Jundane Estebe martira.

Jundane - te - be - mar - tira, oi - her - gi - ko - pa - trua

a, a - gor - ri - lan - ger - hat - zen - da; din - ban - di -

- arraki - jun - gi - nan - din Hamilla - beta - bantara, ez - ekan

- dal - emaitza, ez - abana - chokitzu - ra, bona - bai - liber - ta - tze - ra

I:
 Jundane Estebe martira,
 Oihergiko patria,
 Agorilan gertatzen da;
 Sinharriarrak jun ginandin

Hamitx besta hartara,
 Ez eskandal emaitera,
 Ez aharra herkhatarera,
 Baina bai libertatarera.

II°

Arariritan dantzetan,
 Plazer ere bai hartu;
 Eta oro akort heldu;
 Ukhuna zenin abantzu
 Aherat aliatu:
 Bi adichkide karatu,
 Aburione gortatu,
 Eta hulan diria galdtu.

III°

Etchegeihen eta Benta,
 Ute diit deitzen direla,
 Desfortuna zen haizena!
 Koki saldo bat gibelati
 Matxila Khalduka hasi,
 Gu lünerat nahiz egotchi;
 Guri biziak idoki
 Nahiz botzigen sagurki.

IV°

Koki saldo bat gibelati
 Matxila Khalduka hasi
 Ute biziak idoki.
 Matxilak lünerat utzi,
 Gamibelak idoki,
 Eta behikotaka han hasi:
 Guri tabalak iaurre,
 Odeez igeri jarri.

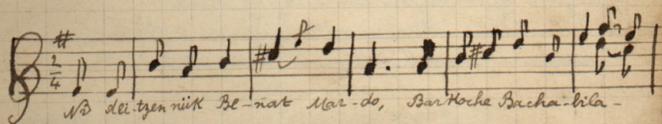
V^o

Mezu igorri berchala
 Donaphalari hirila,
 Urde Lojieren herkhara;
 Gimon barbara lagin hartarik
 In zen gure herstera.
 "Alo, jaun handi hamitxak,
 "Errogizue egia,
 "Sendoturen giradia?"

VI°

"Ezan nüzü armadetan,
 "Hamitx ospitaletan,
 "Soldado blasatietan;
 "Min horien paretik ezizit
 "Akhusi nik haietan.
 "Alo, jaunak, Koraje,
 "Einkuatan sinheste,
 "Sendoturen zideie."

Beñat Mardoren Khantoria.

ha-bo-ro; *iz-ta-ku-ka ni ni-za-la*

bi-ni-za-gi har-ta-ko?

I^o

- Ni ditzen nik Benat Mardo, *Barroche* *Paachalilako*;
Othotzen hait ez tizadala *Khantorerik* huntu halro;
iz-palika ni nizala *bi-nizagi* hartako?

II°

- *Khantora* huntuale *hizalako*z, *diika* hartzen *banitate!*
Aprendizik *errik* ez jinen *Gainetarik* batere;
Bachabilako *laurentako* *nihaur* enik *ahalke*.

III°

- *Kolle* *honen* *emakla*, *erza* *laboraria*;
Zumbrik *markis*, *edo* *Kunte*, *edo* *Kardinalia!*
Bindinarian *dianian*, *zintzarri* *egilia*.

IV°

- *Zintzarri* *egile* *nizala* *ehadila* *ez* *duda*;
Ar' *eta* *chait* *interrumpiti* *izigarri* *ardiera*
Bindinarian *chertkora* *jinit* *hira* *magariala*.

V^o

- *Hitzaz* *gintik* *estimatzen*, *Museñako* *Kuntia*,
kerentako *hartzen* *dian* *Gainetaren* *althia*;
Ar' *eta* *nik* *era* *erpiat* *hinetako* *antria*.

VI°

- *Kunte*, *markis*, *Kardinala* *ezin* *izan* *gintake*;

Hobe *diaggi* *brai* *egonik* *hartu* *gabe* *banitate*,
It *tallin* *hizan* *bezala*, *ni* *zintzarri* *egile*.

Ichkeraren Zamaria.

Ichker-aren *zama-ri* *a* *bi-lo* *ur-dintzen* *hasi-*

a; *zango* *be-su-ak* *go-gor* *e-ta* *liz-Kar-*

ri-an *zauri-a*, *bai* *e-ta* *is-tant* *gu-zi*

ez *lin-re-rat* *e-ror-li-a*.

I^o

- Ichkeraren* *zamaria*
Bilko *urdintzen* *hasia*;
Kango *benak* *gogor* *eta* *lizkarian* *zauria*,
Brat *eta* *istant* *guziez* *liirresat* *erria*.

II°

- Ichkerra* *sal'zak* *zaldia*,
Balin *braduk* *eroslia*;

Horrekin oihanilat juaitia, ei! ezta ez zühürtozia;
Belek eta arrauuek horrenganat die lehia.

III°

Ichkenaren zaldi hori
Estalhan charmazari;
Nik ja nahiago nikok ardura hünöz elili:
Zaldari, aserik ere batere eztaiteke igi.

IV°

Ichkenak zaldia pherestatu,
Eui hartzia dolöti;
Belek eta arrauuek lidian naie ataratu:
Jinkusk daki nula nizan jaon hetarik libratu.

V^o

Aziak eheha eheha arhorik
Ahuak ezpeiti armarik;
Harentako ezta jiten Epanatik olhorik;
Ichkenak hartuz gerortik eztaiki ariaren beririk.

VI°

Ichkerra, enaintek mintza,
Zamariak baki liehta;
Ahorat nahi juauk ere eror eta ütjülarrika
Sintzin gibebez ez kuka, sal' zak fito edo trüka.

VII°

Eztiat, ez, nahi seldü,
Ez eta ere trükatü;
Ene zamariak behar dik üda hortian phasatü
Hantik jin datelkian nahi hait vnta trüfatü.

VIII°

Ichkerra, ago ichilik,

Eztiak eginen trüfarik:
Hire zaldia ezta janen üdan lorthian beharrik;
Arte huntan eginen diek arrauuek ase ederrik.

IX°

Kauter lortek Ichkenari
Eibera hortan berari:
Zamariaren haitatzen eztiata ikhasi,
Zmaztari to' gin zerola, hantü zinian, hobeki.

X^o

Ichkerra, ahori, pharkatü,
Atapizü behar gaitzütü;
Alhaloizina dela kausa koblatto hoik ikhen tüzü;
Orchanko beriak kampuan oro salhatzen beretzü.

Chorinuak Kaislan

Cho-ri-nu-ak Kai-o-lan tris-re-rik du Khan-ta-tzan,
Di-a-la-rik kan zer jan, zer e-dan, Kan-pu-a
de-si-ra-tan, ze-ren, ze-ren li-
ber-can-ti-a zunen e-der don!

I^o

Chorinuat Kaidan
 Misterik du Khantatzen;
 Hartarik ban
 Zer jan, zer edan,
 Kampua desiratzen,
 Zeren, zeren
 Libertatia quinen eder den!

II°

Kampoko choria,
 Lo'giok Kaidari;
 Ohal balin bahedi
 Hartarik begir'adi,
 Zeren, zeren
 Libertatia quinen eder den!

Belhaudiko bertian.

Bel-hau-di-ko ber-ti-an Or-gan-ti-desol-ha, be-
 -re deskan-ti-a-la ban er-di-ot al-ta; Goi-
 -zan e-gar-ten ti-e-l-ha-pe-le-he-ra, argentor gai

Ze-a e-ma-nik gi-da, ar-ra-kan ut-zul-
 tri-a gonon-da-tu-nik un-ta.

Jeiki, jeiki, etchekuak.

jeiki jeiki, et-chen-kuak, or-gi-a ra za-ba-ta, or-gi-
 -a ra za-ba-ta. Et-cha sotilo mingatzen da gil-har-
 -ez ko Trumpeta, bai e-ta ere i-cha-ratzen Olan
 -aren i-barra, O-lan-dren i-bar-ra.

Argia dela diozu.

ar-gi-a de-la di-o-zu, Gau-er-di
 o-rain'ez du-zu; E-ne-Ki-
 la-Ko dem-bo-ra lu-ze i-du-ritzen zazu; A-mo-dé-
 o-rik ez du-zu, o-rai zai-tut e-z-d-gu-tu.

Ona haurren sehaska loharkatzen.

(air de Izen maitea)

Lo! lo! nere mai-te-a; lo! lo! ni gain zure.
 Hin; lo!... lo! pa-re-ga-be-a, ni-gae-rik eze-
 gin; gae-ze-gi da! mundu-ko gel-di-...-tzen bazi-

-ra, ni-gae-tan ur-tze-ko la-du-zu dem-bo-ra

I:

Lo! lo! nere maitea;
 Lo! ni gain zurekin;
 Lo! lo! paregabea,
 Nigarrik ez egin;
 Gaeze-gi da! munduko
 Galdituen bezira,
 Nigarretan urteko
 Badazu dembora.

II:

Lo! nik zaitut higitzen;
 Lo! lo! nombaik goza.
 Ez dezusa ezagutzen
 Amatorren goza?
 Etzai gurietarrik
 Zure begiratzen,
 Bertze kanak utzirik,
 Egonen nair hemen.

III:

Lo! lo! nere aingerua;
 Bainen amepetan
 Dabilkazu burua,
 Hirria ezpainetan,
 Noretan othe zara!
 Non othe zabiltza?
 Ez urrun, ama gabe,
 Gan, ene libotza.

IV°

Lo! lo! zerekerat
 diratu bazare,
 ez biker zu lurrerak
 tridietri gabe,
 Unge zure alchatzetto
 guregat grazia:
 Gure emi hortak
 Zait ezti bizia.

V^o

Lo! lo! gauak oraindik
 konbait du eguna;
 ez da nikon argirik
 baizik izarrenda.
 Izarrez mintzatzean,
 Zutaq naiq oharitzen:
 Zein guti, zure aldean,
 Duten distiratzean.

VI°

Lo! lo! dembora dela
 Iduri zait albat
 Klitten hari tuela
 Ikhi gabazkoak;
 Choriak, arboletan,
 Kantaz hazi dire;
 Laster nere besoetan
 Jozateko zare.

VII°

Bainan atzari zare,
 Uso bat iduri;
 Hama nik zembat lore

Lurizat ekharri,
 Ametsetan ait-amez
 othe zare orhoite?
 Ai! hiri maili batez
 Baietz enadazu.

Doctur Carralde.

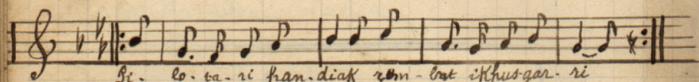
Planii nix bihotzetik.

Planii nix bihotzetik gaitza zer di dant ez - ta -
 hit, hite - gi - a ba tek kantü rik emike a cholariñe ba -
 iz erne medio rik ene gai - tza sendo ahal li - ro mit ez - ta mustuian
 larborik bat bai rik e - ne gaitza zertan - rik on eza - gutzen di - a - rik eta
 bura borant - e - tsi - rik bania - go - zü, gachu a, triste rik.

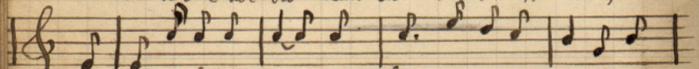
Amerika, Espainia eta Frantzia

Tonapaleuko trinketean.

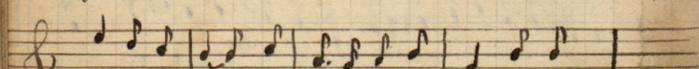
(uztailaren 28^a 1895^a)

Si. lo. ta. ri han. diak zom- bat ikhuzgar. ri
trin. ket e-der ba- tean di- re- rean ha- ri ;

Mun- di-ko ho- be. re- nak ikhu- ri-ko sarri. Hi, ai,

ai, muthillak, ik- hu- ri-ko sar- ri. Hi, ai,

ai, muthil- lak, ik- hu- ri-ko sar- ri.

I^o

Pilotari handiak zombat ikhuzgari
trinket eder batean direnean hari ;

Munduko hobereak ikhuzko sarri.

Hi, ai, ai, muthillak, ikhuzko sarri. (bis)

2°

Ameriketarikak baditugu ipinak,
Gure arajak dire, Frantses Eskualdunak,
Españatikan ere hirur azkarrenak.

Hi, ai, ai, muthillak, hirur azkarrenak. (bis)

3°

Bila Mendilahartsu Ameriketara,

Pilotari guzien onage zahara,
Zure kontseilu onen badute behara.

Hi, ai, ai, muthillak, badute behara. (bis)

4°

Xer erran derakot Vax Kito⁽¹⁾ gaitzari?

Flaranederak berak aihortua niri ;

« Gizona baino zerbeit gehiago da hori » !

Hi, ai, ai, muthillak, gehiago da hori. (bis)

5°

Vaxkitoren ondetik horra nun den « bene »⁽²⁾ ;

Trinketean badaki harropatzen gure,

Arduenetan dio : « Kintzetto haii ene ».

Hi, ai, ai, muthillak, Kintzetto haii ene. (bis)

6°

UtziKO naiti estera serio Larranagak :

Orai arte etxean parerik Jainko hark,

Brainan agertzen dire bethi Jainen Jainak.

Ai ! ai, ai, muthillak, bethi Jainen Jainak. (bis)

7°

Berekin etxari-tu Hizarn - Aldacharren ;

Hizarna egile da ukalki ederren ;

Beldurriago izan bertze lagun haren

Hi, ai, ai, muthillak, bertze lagun haren. (bis)

8°

Ez hait ez gutienik ahantzia Citki,

Nork du pilota ipaiten hilt baino hobeki ?

Adineko nauisi haitz... Ez othe zaituk aski ?

Hi, ai, ai, muthillak, ez othe zaituk aski. (bis)

(1) Poudre edo Gogni Lemperocoa. (2) Salaberry

9°

Gaztena-re delakotz, azken Etoheboury;
 Zer besoa deraitkan nahiz gazte, guri,
 himbait lehen yan duke apez, salda gori!
 Ai, ai, ai, muthillak, apez, salda gori. (bis)

10°

Donapaleütaren atchik amodio.
 Gutarik urruntzean ez erran « adio »,
 Baina estkuak hartuz: « Best'urthe artio »!
 Ai, ai, ai, muthillak, best'urthe artio (bis) -
 (Pidant, curé d'Ibarrolle) -

Bas-urdia! — (Hori da gortea)

Gurepka.

Hortako Jaun Utoro ohora dezagun;
 Bas-urde liltzen ez du paretikan rihim!

1°

Propter guriaik zauden ikharan
 Harren, Hortan eta Ibarlan!

2°

Bas-urdiak ikhusi mendian
 Azarka ethearen aldian!

3°

Jaun Utorak harina du kargatu,
 Hara bas-urdiari plantatu.

4°

Gain behiti jin zaiu jaurteka,
 Haran onoz ikharan erreka!

5°

Jaun Utorak ez du ez beldurik,
 Ahun urden aski da bakharrik.

6°

Malaz sarthu dio iphurditik,
 Iphurdaren erdi erditik.

7°

Bas-urdek eta debru zaharrek
 Hortan bustu behar dute denek.

8°

Oi Jerusalem! Zu mintza zaite:

Flor infidelik hil dia othe!

9°
Mila, mila Pamauko apherza!
Ez da ttigitu gure arraza!
Pridars, curé d'Ibarolle -

Mando-zainak.

(aira: Ikhasgariako mandoa: page 26)

1°
Kauche da Nafarletako asto feiria!
Kazparmerat bitan zaku philtzaberia
Garli garlia.
Erakusterat noha sujer ~~bat~~ propioa,
Othoi guardia
Ter gradotan sarthu den Kabaleria. (bis) -

2°
Zoin Ikhasgariak ziren hogoi bat mando,
Berrogoi asto nafar ~~berrogoi~~ oraino,
Oro nolirimo:
Mando-zaina^{3m} oihuz: "ari! Kat Karako!
Barnes agudo!"
Guziek ez zitogan lost sos balio.

3°
Florien arriladala plaza Karrikan,
Sentinelak bazaudan, pruntke harmotan,
Ordenantzetan,
Niriz agertuko ziren bere postetan,

Grado handitan;
Nafarrez ase nahi, Ohegi baitan.

4°
Zoin Ikhasgariak ziren heien arbaldek,
Guziek iduri zuten zeta galonak,
Madriken eginak,
Aldo ~~guzietan~~ denteladunak,
Astofa finak
Eder-gaila guziak traphuz eginak.

5°
Español mandozainak mila goraintzi,
Gauza bat behar daitak orai onheta
Othoi ez gaitzi,
Philda ~~hazte~~ hori behar duk itzi,
Bermitan jantzi,
Nichtan duk ez hirgla phezakoz befti.

Eskuara eta Eskualdunak

Mila bat zotzi e-hun e-ter lau-e-tun ho-gai-e-an
Berbu berri hunk e-man di-re ai-re ga-ha ta-te-en;
gu-re ai-ta-so kanta-lac-ak, lo baitue-don lur-pe-an,

I^o
 Mila bat zortzi chun eta kantatzen hogoiean
 Bostu borri hauk eman dire aire zahar batean.
 Gure aitaso Kantabreak lo baitaude lurpean,
 Ez othe dire atzerriko aire hau aditzean?

II°
 Mendi gainetik husten banair, kanta hunen kantatzen,
 Oihan zoketik, oharzuna, zer dautak ihardesten?
 Holietarik aitasoak othe dire mintzatzen?
 Zer haitoke, hi, oharzuna, haicn oihua baizen?

III°
 Gure aitaso Kantabreak, mende zaharretan,
 Gu orai gisa kodatuak alhor hausten beretan,
 Anaiak ziren « Guziak bat » mendien bi aldetan,
 Jainkoa ehoitki zen arege Eskualdun etoholetan.

IV°
 Norik ez dituzke gure aiten balentriak aditu!
 Zelhaicitan zembler etsai bak atzuten sustoitze!
 Semeak aita dik iduri, zeren nehorik ez heite
 bere herrian egundaino Eskualduna garhaitze.

V^o
 Larrun, Mendarrain, Altabizkar, zura hegi muthunak
 Mite batek hila gisa gorde dik elhurrak;
 Larrun baletra orai ere azaletik haitzurak,
 Ikhus gintzaztekek agerian aita beren hezurak.

V^o
 Erreka zepho zilhoetan birji bada belca,
 Lotki goietan arranoak e' iten du ohatza:
 Hala du mendi birkarretan Eskualdunak etheca,
 Biek handiriki dutelacoty maite libertatea.

VII°
 Zer da liburu zakarenak irak hasten ditena?
 « Hurrunegeitk heldu dela Eskualdun omena,
 « Ez daitela noiztik duen Eskuarak hastapena,
 « Zeren Eskuara bada naski mintzotetan lehena.»

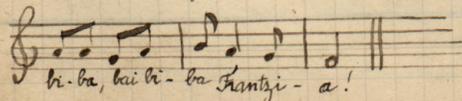
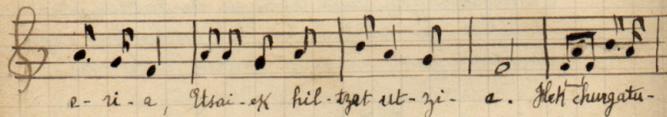
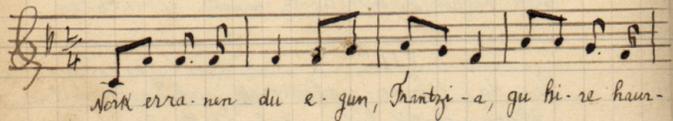
VIII°
 Jakhitsuun batek, aditu dut, mumbit erran duela,
 Eskualdun izan baino lehen zu herdaldu ginela.
 Tchilik ago ahal baduk, to! jakhitsuun ergela,
 Ez erron guri arranoa boletik heldu dela.

IX°
 Hire amaren besoetan lo hagoen, haurtchoa;
 Dingeruetik amestetan irriz hago, gachoa;
 Erregerentzok on badire jhoridain eta khoroa,
 Hobeago duk horetako amattoren eltzoa!...

X^o
 Nola birundan arbolari da segitzen itzala,
 Probakihak hala sor- lekua lotki maite dezala!
 Anayok gaituk Eskualdunak orai ere: o'hala
 Jartzun bagine « Guziak bat » lehenago bezala !!!
 Piarres Adame (Alizankhuru) -

Biba Frantzia!

(Andre Madalen)

I^o

North erranen du egun, Frantzia,
 Qu hira hauaren alegantzia!
 Ama ginian hitan eria,
 Itai-ek hiltzat utzia,
 Helt chugaturik odol guzia,
 Apha! hin dagon ez eria:
 Goratu bahaz egun, herria,
 Biba, bai biba Frantzia!

II°

Utthe gutxi du, gae ilhun batez,
 Lo zagolarik bere ohatzean,
 Arrano bati lothe zirela
 Berrehun bele batean.
 Bentzute zuten, ezin aurdeki,
 Hainbertze ettai beltzen artean,
 Hegal bat ere kendurik utzi;
 Halere dabila airean.

III°

Orai ikhuziz arrano hori
 Ez duela hit lehen kolpeak,
 Baiman goratuz dohala bethi,
 Hhardu daude beleak.
 Demborarekin arrano horrek
 Zanen ditik egun hobeak;
 Hhoritko duk beltzen oreka,
 Azen badituk umeak.

IV°

Frantzes herria laster halere
 Goratuko da lehen bezala,

Unek amari ekharriko
 Belek ebatsi hegala.
 Indar gurziak batean ezarriaz,
 Nork erranen du gure ahala,
 Frantzes gurziak elgar adituz?
 Jainkoak adi nezala!
 Orizamburu

Otehehun eta Otehalde.

(airea "Delhauchkolportien"
 (airea bertze pajon) page 62.)

I^o

Agur, adichikidea, Jainkoak egun hui:
 Zuk, othoi, erradagut zer berri den Liberun:
 Ezagutzen duzia Prantiochen Otehehun?
 Kalako Kloldaririk ez omen da ni hui!
 Bitatuz joan nintake, ez balitz hain uran.

II°

Jauna, ezagutzen dit Otehehun Prantiochen:
 Egun oroz nitzaiso kantuan igaiten,
 Jarzte ezin egonez, ari da zahartzen,
 Hlur hogei urthore mundian paratzen;
 Orai erfa haloro beatus, okupatzen -

III°

Jauna, behar dantazuz gauza hau onbetri:
 Prainan etzazuze behar hargatit ahantzi,
 Hluntaz egiten dauzuz gomendiorik aski:
 Kompleturaren duzu hitz laburrez naski:
 Errakozuz nik euki mila huz goraintzi.

IV°

Zure Komisionia nahi dizut egin:
 Komentzen zetaruz mila plazerekin;
 Mintzatu nahi zinare uen jaun hartzin,
 Hluna Otehehun bera presat da zurekin.
 Eta nik eztota zu nor ziren jakhin?

V^o

Prai behar duzu jakhin, dudarikaz gabe,
 Zeren egin baituzu errespetuz galde:
 Baduzu entzuten nitzaz, lehen or,
 Nor nitzuz erraitera ez dizut herabe:
 Laphurdin deitzen nite Batista Otehalde.

VI°

Bihotzaren erditik egin dizut irri,
 Zure ganik entzutenz parabolak hori,
 Damutzen ez bazais zureko Jaunari,
 Ounestki erraitera zombait bertsu horri,
 Eta ber demboran estkiak elgarri.

VII°

Amodioz derautzuz estkua hedatzen,
 Zombait maitz zaitadan ez duzu jhensatzen.
 Jaun batzuzek nitzuki litzki hitakatzzen,
 Nik bertuen egiten ez dedal ikhasten.
 Zuk banauzu laguntzen, ez nuzuz lotzatzen.

VIII°

Otehehun Liberuan, Otehalde Laphurdin,
 Buruzagi dirad Kantoren egiten.
 Espi kirade lotza nihore jin dadin,
 Nik botki erranen dit ^{hori} aktual-herrin
 Zure Montra jar jakhin, plazera dkinin.

IX°

Jauna, ez taqu behar sartu urgubitan,
 Indarrek eiprabi gabe gure buruetan;
 Harkurte urkan dut lehen liburuetan:
 "Jaunen Jaunak direla gertatzen munduan,
 "Urbia lo dagola ust'ezten lekuan."

X^o

Lehen zaharretarik entzun dit hori:
 "Betihi bab badela lehen buruzagi."
 Hale nahi badira gure kontra jarri
 Ometxi emaitera zombait bertsu berri,
 Hemen gira aren demen zerbitzari. -
 (D. Larraide)

Sortzetik orai arte

(airak: Bidarraitana nuztu, page 36)

I^o

Sortzetik orai arte iragan demora
 deklaratu nahi dut graduz gradora:
 Sentimendu traktuak heldu gaur gozora,
 Sentsuezi nahi ditut atera kampora:
 Adinen demora
 Iragan gaur gora
 Protagarren lerrora:
 Harlil heriora.
 Adinetik neramate jujamendura.

II°

Ore begira daude anhitopk zeretik
 Naz partitu behar naizen ni lurretik.
 Ananqueretik aski bixidut lirketetik,
 Herioa dutela neure gibeletik.
 Jainkoak zeretik
 Herama mundetik,
 Protagoras hargatik;
 Platin segun badakit
 Patatzela noala jujamendutetik.

III°

Agertzerak noate jujamendian
 Lehenbizitako tribunalian.
 Jainkoaren kolera ni ganat-jauztian,
 Maria-Birjinari nago oharizian.
 Munduko bizian
 Egon naizentian
 On eta gaiztarian,

Han da liberian.
Ongia nausi beldit ido hitzian.

IV°

Munduan biri diren gogo sendoak
Gazte eta arklar diren bapsoak,
Ketek ere orhoitzen ditae gerokat,
Hala biri diren zahar gairoak.

Alditu besoak,
Nagitu zangoak,
Gogortu irakoak,
Hasoldu biluak,

Florietk dira ere erraitekoak.

V^o

Mintzatzera noiaie dakidan egiaz,
Oratu bedorezela bertzen bidiaz,
Argiturikitan nago liberu saindiaz,
Hiltzekoak direla emok eta iliaz:

Jainkoaren nahiaz,
Bethe'itu graziaz,
Bere gutuziaz,
Birgiztu luziaz.

Heiek berak segur dirare hiltziaz.

VI°

Lurreko testamentu ixan dut urosa:
Changrinik ez deramat diruen kausa.
Az estakia sobera diruan gorpelutzia,
Jaincoak ez du maite abarizosa.

Di'zoin den filuta
Eta lanjerote,
Uhe borosa,
Hori dela kausa!

Hferman mintzo da Judasen boza.

VII°

Bertxe miragarri han buruari lothu,
Arrazoin serisik berekin baitu.
Gizonak on taela zarpi izpiritu,
Kobeago oraino xortzi belditu.

Tripari manatu,
Archia bridatu,
Odola pausatatu,
Florietk belditu,
Gizonak salbatzeko duela sortu.

VIII°

Izan naiz armadetan, bari eta gerletan,
Frantzian, Espainian, Holietan:
Gazte laguna frango galdue dut heietan:
Bi anicia neurek batziren hiletan:

Daude zeruetan
Alegantzietan,
Jainko juina bitan,
Leigaren herruntan.

Jainkoak sar mezala ni ere hetan.

IX°

Luzifer ugulutan sartu zen zeruan,
Jainkoak emana da pumimonduan;
Koren ondorioz gu ora irristkuan,
Beldurrez sar gitezen jferuko seran.

Birgiz bokhatuan,
Sartzen da doluan,
Hiltzeko phunduan
Mhusiz zeruan

Gizona urri debe paradisuuan.

X^o

Riaie luze bati noiaie lotzera,
 Mundu batarik bainoa bertzera.
 Gabriel aingerua jin bekit bidera
 Salbatua naizela niri eraitera.

Erion barbara
 Jenu-Kristo bera
 Zatozduk athera
 Ene beiratzena:

Bethicots har bezazu zure gothera.
 (Etcharren Tulegikoa).

Asto baten erospena

(Airea: Bidarraitarna - page 36)

I:

Asto bat erosi duk Manuel bateri,
 Azjenda on bat da balia badi,
 Espirituarian ez du ontza bat haragi: (bis)
 Zer deliru da hori?
 Aharria niri!
 Arimaa gal-gari,
 Erretkan da sarri.
 Landan phara dezagun chori haizagarri.

II°

Lehen ere banuen asto horren fama,
 Unetik nola zen gezur truk izana.
 Lepua ere badu luze hirur kana,
 Kezur eta larrua, den tullek jana.
 Axi! potko gana:
 Juan duk hire fama

Lehen zerbitz izana.
 Testament egiterat jo duk ni gana!!!

Igande arratsa.

cha-khur-rak. Hau! Galkur-ak. gnau! Arno-ak huntara
 e-kharri nau! At-chi-an sar-tzi-en, An-dri-a ko-le-ran,
 An-gle-sa lu-ru-an, La-ti-na gol-ku-an, Estuazaz mintza
 -tzen! "ji-zon ko-ti-na, nun ha-go gaur?"
 "cho! sho! Mania-no, Mochorra ji-na nun gaur."

I:

Chakhumak "Hau!" Gathiak "Gnau!"
 Arnoak huntara kharri nau!
 Bethuan sartarian,
 Andria Koloran,
 Anglesa lruuan,

Latina golkuan,
 Aukuaraz mintzatzen!
 "Gizon kotina, nun haize gaur?"
 "Cho! cho! Mariano, nochborra jina nun gaur-iz (los)."

Adios, ene maitea -

Melancolico

A-di-os, e-ne maite-a, a-di-os se-ku-ra Kotz:
 Nik ez dut ber-tze pe-na-rik, mai-ti-a, zu-re-ta-Ko,
 Bai-zik ere zu-re uz-ti-a, mai-ti-a ber-tzen-da-Ko.

Agur nere herriari (Glezambura)

Ur-rundik ikhus-ten dut, i-ku-s-tan misadi-a, Zeina. zen gibelean
 baitut nik herri-a; Ja-da. nik dut a-di-tzen (go-ri-on handi. a.) Ezkila mai. te-
 a-ren hasperen ez-ti-a has-je-nen ez-ti-a.

I:

Urundik ikhusten dut, ikhusten mendia,
 Zeinaren gibelean baitut nik herria;
 Jadamik dut aditzen (gorion handia!)
 Ezkila maitearen hasperen ez-tia.

II:

Ezkila, zer othe duk hilt egun eraten!
 Urumerá zer berri othe duk igortzen!
 Mendiek hedoi-petik dautek ikardesten,
 Nik errana zerura dituk helarazten.

III:

Landako langilea, artzain mendikoa,
 Etxurriko bidan dokan nekatoa,
 Aditurik, ezkila, hize loz lañoa,
 Othoizten hasi dituk ama zerukoa.

IV:

Nik ere dut othoizten Birjina Maria,
 Basherrietan galdu haurren gidaria,
 Meretzat othoi denzan ardiets grazia
 Baskañ Kausitxeko nik egun herria.

V:

Mendiak utzi dituk urrun gibelean,
 Herria dut ikhusten jadamik aldean;
 Zer duk, ene lihotza, saltoka barnean?
 Othe duk huts eginen herria heltean?

VI:

Agur, agur, herria! agur, sor-lekhuua!
 Agur, nere haurreko lekhu maitatua!
 Jainkoak aditurik hour baton oihua,

Hise gana duk haur bat egun hurbildua.

VII°

Mendiaren begitik hartuz zehorrera,
Iduri chingola bat, aldepa behera,
Bidechika, hi chueken haiz jausten zelayera;
Chueken eroman nezak ahaiden artera.

VIII°

Bide hegigo hartza, zembatez haurrean,
Egandetan mozatik etchera sartzean,
Zembatez ez nauk jarri, amaren aldean,
Hise adar lodiek egin itzalean!

IX°

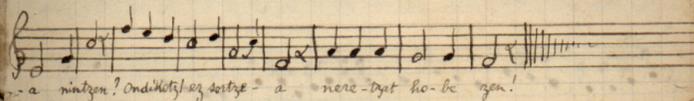
Bzaratze gibelako elharri churia,
Bethei duk begiratzen haurreko tokia.
Hik bozala zertako, aldaska garbia,
Ez duk nik sor-lekhuca hingatzen lizia!

X^o

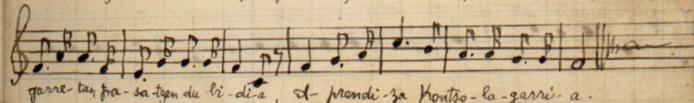
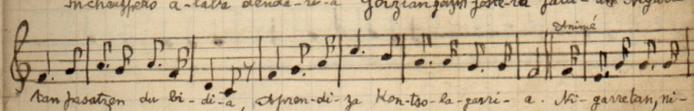
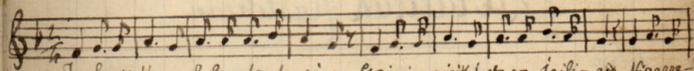
Bainan nere begitik niger bat da jausten;
Bozkarioak darot bihotza gainditzen;
Atekekoon boza duk jadaunik aditzen;
Jainkoa, darozkitzuek eskereak likurtzen!

Elizaburu

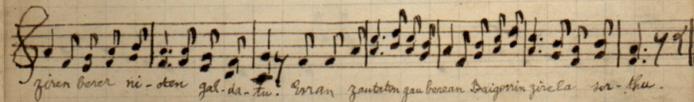
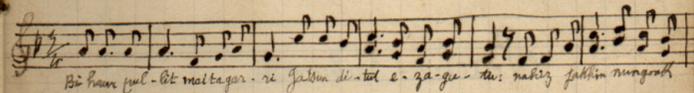
Gazterik hiltzera dohana (autres airs. pages 12-17)
(paroles. page 13)

Inchauzpetko alaba

Bi haur pullit (autres airs. pages 17-18)

Bi haur pullit (autres airs, pages 17-21-89)

Bi haur pullit martotzari jatun dituk ez ga-gu-tu: na-hiz jeklin nua-
gook ziren be-zer ni-o-ton galdat-ua: erran gaudeten ga beran berrigorria gire-la hor-thu.

Bordeletik partitijan

Andante

Borda-le-tik par-ti-ti-ja-n, e-man dat jeklinen bat. O-rai ba-no-ka,
bri-nan ez nau-re gus-tu-rat. Zer-bei-ten i-khus-te-ko jin nintzen
men-du-rat, He-men i-khot-zen ba-ri-iz, joanen ri-iz ze-ru-rat.

Prache-Nabarren

Allegro

Ger-ni-ka-ko hest-za, ze-re kan-de-ra da:
ze-ru-e-tara de-no heltegi du harko-a, Lur-ra-ri-iz zo-

la-re harrat-zen er-ro-a: E-dol gar-bi-e-nak le-ta-ra-zi hu-
ra!
Variante:
le-ta-ra-zi hu-ra!

I^o

Gernikako haitza gure bandera da:
Zerrotakadino heltegi du harkoa,
Lurraren zolara barnatzen erroa.
Odol garbiena! Lotarazi hura!

II°

Uzun oitxantz kolpe ukhan tu zerutik,
Ipherna jautsi da zaparka bortatik,
Haitz horren kontzertu bat-batian errotik:
Oxan hori beke egoiten da ahutik.

III°

Zumbak etsai dire hain motuz erroi!
Zer lelo handia duge irabazi!
Gernikako haitza gure aintzindari!
Judar emaiten du hark libotzari!

IV°

Ez, Gernikan dagon haitzaren gainetik
Mundu buntan ez da arbole bat beizik,
Nabariekko zura, Kristok landaturik!
Hek lek ez dire oinon erroirik!

V^o

Batek du erroan Jainkoaren odola,

Odol hura dako sustongu bat huna:
Bestiak balutse gure maitasuna,
Bakar belkitz ere gure azken hatza.

VI^{is}

Ahola bairuak hark gintzen begiratzen,
Jenderi zuzena bai ere emaiten:
Gure ber ordian eskualdunak ginen.
Beritiz dembra hok ez dira jinon?

VII^{is}

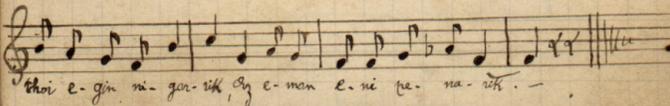
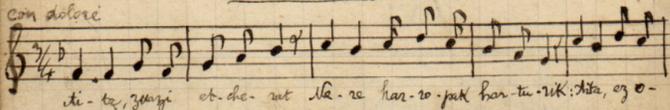
Biriko da oraino eskualdunen nota,
Lorak badu botki bai iratztatza!
Zorrotzako gure ezpaten lursina,
Badugu horrian Nolaindoin harria.

VIII^{is}

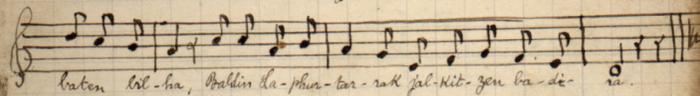
Ez, gure orbola, ez huz aihartuko,
Ahar gorak dituk oinon ostaluko,
Mendien gainetik beritiz hedatuko,
Eskualdun guzjen libro ezartzeko.

Adioak aitari

con dolore

Berkeinen Kantua

I^o

Norat joaten zira, adichkidea?
Donapalera dut nere segida.
Urke bat baderamat, beritiz luten bilha,
Baldin laphurtarrak jalkitzen badira.

II°

Laphurtarrak jin ziren, tribatok dollezkia,
Alderjaren phantaz bazuten noblezia.
Galdue duen gaichoak kontsidera derza
Ez dela egun oroz laphurtarren belza.

III°

Azantakko semea nik ez dut mendrotzen,
Nere paretik ez du pilotan lotatzen,
Bainan Berkein hori ez zuen lotatzen,
Alaza guzjiarentzat bera aski beritzen.

IV°

Baduka Kurajirik, Kurutchet ezkerre?
Aramanen dugua dirurik, ekhera?
Baldin intzege babilz aietik joitera,
Bakez utziren diagu partida galtzera.

V^o
 Arantzako jaun bedro, alilla zirade;
 Harriak hartu tuz, lainan behalde;
 Arantzara chichterak jarritan ara,
 Lehonak pilotaz beki prest girade.

VI°
 Haiak zarri joku, gurek bederatzi,
 Hattarian bezala trebesian beki (bis),
 Unguiluz nahi zuten partid irabazi.

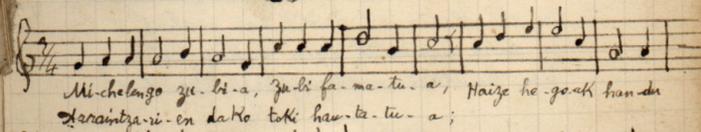
VII°
 Gizon alillak dira, Jaunak, Laphurdin,
 Ez dute estimatzen trebesak berdin;
 Captura holiagorik ez badute egin,
 Ardura ibiliko dira sekelak din.

VIII°
 Orain duelanik bederatzi urte,
 Baigorriin irriño bat egin zinakuten,
 Gure garna-sariak juan zinakuten;
 Ordainak lantiagu; hor compon ziezte -

Apherza eta haizea (Michelengo zubia) -

II°

I^o

Michelengo zubia, zubi formatua,
 Arantzariin dako toki hautatua;
 Haize hegokak han du azkarra chichtua;
 Ni-ri laster egin daut chapelaz tratua.

II°

Hametka ornetan oraino barurik,
 Zubi hartan arantzaren ari mintzelarik,
 Arain bat naukalarik anuan loturik,
 Haizeak ereman daut chapelaz berurik.

III°

Hasarre heldu bintzen hoztauk mendian,

Niri mendekatu haiz; hobenik ez nian
zer huen hartzerik ere chapelan,
Gisa hortan sartzeko hartuta urian.

IV°

Aphezari beretik chapelak Khentzia,
Barkhatu erian gabe, hoi duk autartzia!
Hegoa erroa zela nian aditzia.
Niz ikhatsi gogo duk zer den zuhutzia?

V^o

Hastiagarria haiz egunaz bai gauaz;
Oro erokeria, ez dakik zer nahaz.
Ez duka uririkin egin dukan lahar,
Gisa hontan eman apheza buruhaz!

VI°

Ningo Satan gorriak igorria hintzen!
Ez haut ikhusi ere chapelari lotzen.
Hortan dukan lekhuza ez baduk lihutzzen,
Jakinen duk enekin zertarako haizen.

VII°

Hairez, izanan duk justiziaz gerla;
Legur nek preso ere eremanen huteta.
Bajonan galtren baduk, lauerat apela,
Ez badautek lihutzzen elatzi chapelak.

VIII°

Aphezen chapelari asti aiber denik
Baduk bai munduan haizeaz bertzerik.
Khentzen ahal balazte hit bezain nehilik,
Ez ginezaketk ilal buruan chapelak.
P. Dibarrast.

Gazterik hiltzera dohana (autres airs - pages 12-89)
paroles - page 13

Ho-goi-gar-en ur-te. rat ha-ri nair-hu-lett-zen, ni-ger-ta-ko mundua
a-ta-ne-re oi-ne-tan thamba dut i-khust-ten.

Ahorri-a nint-zen! On-di-koti! ez tortze-a noret-zat ho-be zen!

Solferinoko itsua -

Dei-the ninduen armon hartzerat gazte-ik hor-te trichte-ak. Urundu nint-
zan, hori ak-de-rat it-zu-liz uku be-gi-ak, it-zuliz u-si be-gi-ak.

I^o

Deithe ninduen armon hartzerat
Gazterik chorte trichteak:
Urundu nintzen, hori alderat
Hizuliz uku logialk (ri) -

II°

Zuigaitzetan baitat ikhusi
Solferinoko hegiaz:
Alferretan duk deitzen geroztik

Ignatziaren argia.

III°:

Mihotz egokit ez da jekitzen
Goizko argi ederra.
Zera gainetik mihotz emetzat
ez disdiratzen ignarra (bis)

IV°:

Bethikotz gaita, gau lagarrina,
Begiataraz zaut jantzi;
Ene lagunak, ene herria
Mihotz ez behar ikhasi. (bis) -

V^o:

Ene anaren begi samurrak
Bethiko zaizkiz estali:
Zita anaren begitarsteak
Behin bethikotz estali.

VI°:

Ez eni aipha landa hegietan
Fortzen den lili ederra,
Othoi ez aipha ur ahalan
Arinik dohan ignara.

VII°:

Larretako hairbegi garzkanak,
Mendikatko ikhurri
Korietik oro dire emetzat
Amets histu bat iduri.

VIII°:

Garzte arinak, herri bestetan,
Kantuz plazarat dohatzi;

Eta ni beltzik ethe zokhoan
Zure egiten ahantzi.

IX°:

Orain garzte, gozoz ez hoztu,
Eta biziak lortatzen!
Dohakalera! zer eginen dut,[?]
Jaunak ez banu laguntzen.

X^o:

Ahki bai hola, Jauna, barkatu!
Begara zure haurrari,
Contsolamendu zembait emazu,
Albeit zuegun urrikari.

Gor-lekhua (autre air page 17 et
paroles page 18) -

Gor-le-khua utzi, ga-roz, On-di-kotz, hala beharrez!
gainko ora an-ri-kal-dun be-thiko ne-re ni-garrez!
Prime-de-ra ha-ndi or-du-ko, arbo-lak ed-taltzen, loretz; chorino bat ha-
du da be-thi ne-re herri-tik ho-ga-loz.

Chori erresinola.

Chori er-re-si-ni-la u-dan da Kantari, Nagian ez ta a-ge-
beren or-du-an bai-ta Kampuan janhari.

ri, ba-limboz ta e-ri. U- daz jin bale-di, Kontzola ninte ni-

I^o

Chori erresinola udan da Khantari,
Teren orduan baita Kampuan janhari;
Nagian ez ta ageri, balimbo ez ta eri.
Udan jin bale-di,
Kontzola ninte ni.

II°

Chori erresinola ororen gehien,
Bestek baino hobeki hark baita Khantatzen;
Harek du engatzen, mundia bai fumpatzen;
Pera ez dut ikhustek;
Bai boza entzuten.

III°

Bor harren entzun nahi z herraturik nago;
Né hari huiltan, eta hura arrunago;
Jarrakiki ninkiri litzia gal artino;
Afhaldi handian
Desir hoi nian.

IV°

Choria zuñen eder Khantuz oihainean
Nikaurrek entzun dizut igarraz gainean.

Gia! guaren maitea, Oibak ikhustera;
Entzuten baduzu,
Charmaturen zutu.

V^o

Anak utzi nindizun bedatz ay Konian;
Gerozetik nahlaru hegalez airian.
Gaiak urhuki nindizun sasiño bateara;
Han zuzun ledara.
Pi! ehe malerra!

VI°

Choria zande ichilik; ez egin Khanturik (bid)
Ez taru profaturik ni hola profaturik,
Ez eta plazerrik
Ni thumban sarturik.

VII°

Bottiak ehuri dira elhur dienian,
Lasiak ere ilhun hoto dienian:
Eta! ni maluzusa zeren ban sartu nintzan!
Jin banitz aitzina,
Orhapatzen nintzan.

VIII°

Choria, zande ichilik; ez egin nigarririk.
Ler profetu dukegu hola affligiturik?
Nik eramaren zitet, sedora lachaturik,
Ohiko bostatik,
Ororen gainetik!

Urso luma gris gaichua.

(chant Soulesta).

Urso lu-ma gris gaichua-a, Hise bi-da jin ba-hou-a,
 Ba-natzen ba-duk nauzde Fata-ri Jaun a-pe-ti-tu houn houn

Gurutzea

Refrain

Maita de-za-gun Gurut-ze-a, Maita de-za-gun hur'a doratze-a.
 Maita de-za-gun Gurutze-a, Maita de-za-gun hur'a doratze-a.
 Maita de-za-gun hur'a doratze-a.

Solo

Refrain etc.

Gilatus hiritarra eta Piarres ttepi menditarra

I:

Defjai ederrak etxual. Horian
 egun ditugu chauterian,
 bozhariorik handienian,
 Bai ahaideak gutaratigan,
 Adiekkidethin bat egitian.
 Koriona zer gure artian?

II:

Nahiz ez ginen handietarrik,
 arpos hiekien bi aldetarrik,
 Ginen etxualhun garrietarrik;
 Jalkinik hant, Jaun hiritarrik,
 K auko ethorri batto larkharrik,
 Hitz gutxiotan gu choratarrik

III:

Uolax egun bero garbian,
 Uola erlea loretagian,
 Zagon Jaun hura gure erdian,
 Gu oro ichil, mintzo zenian.
 Iduri saundu hastapenian,
 Saran ttepi bat zen aspenian.

IV°

Jakhintzun haren jakhitzea
 Da Korodumen laidoetatzea,
 Jainkoa baitan ez sinhestea,
 Mundua eta gu egitea,
 Ez deusetarik gauzen hastea,
 Haren ustean da buertea.

V^o

Aras du... Ez da botherentzuz
 Gizona baino goragokorik
 Guri gaitzigu eman dironik.
 Ez da zorizaitz, ez zorionik,
 Ez arimarik berechten denik,
 Akabola dela hilez geroriztik."

VI°

Luhurren gisa mintzatu laitzen,
 Gaitz zoroek sinhesten zuten,
 Noretz osoki argitua zen.
 Ez zen ez gaitzki irizasetzen,
 Haren gezurra ez zela gaitzen,
 Lotki onen zuela saltzen.

VII°

Mondi gaineko Parres ttipi
 Lotzarik gabe zihaien jekki:
 "Jehil zaita hor, ez mintza gaitzki;
 "Aras zoroizot gauzkatza nakti!
 "Jakhintzun zare, bainan ez atki,
 "Lontoak ere zorbeit badaki.

VIII°

"Huna oilo bat mahain gainean;

"Arroltea zen amaren pean,
 "Gero hitoa sorthu zenean;
 "Arrolterik ez mundu hastean,
 "Dilo lehenak erun artean,
 "Nork du lehen eman lurrean?"

IX°

"Ningo gizonak deraut erranen
 "Gaitz gabe dut lana eginen,
 "Deus erin gabe sor. araziren?
 "Hastapencan haririk ez zen,
 "Ez deusetarik nork erin zuen!
 "Jekus zazu hor Jainkoa baden.

X^o

"Begara zozu iguzki hori,
 "Arrotetako ilhargiari,
 "Gau irarrate garbierari,
 "Zain Jakhintzuek dita exarri?
 "Jarrak arayten tenoerari?
 "Hoti! erradazazu, nor da gidari?"

XI°

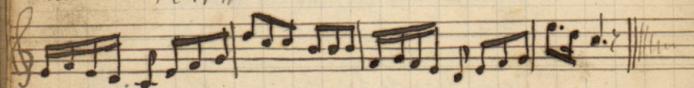
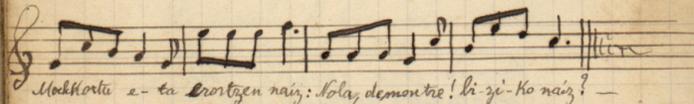
Jain handi hori hari zen Khanduz,
 Bizarra atzuz luhuidikatuz,
 Gephago deus erin atmatuz,
 Behin errana gero ukhatuz,
 Bere lurrea erin garbituz,
 Hura zen hura tonto Pilatus.

XII°

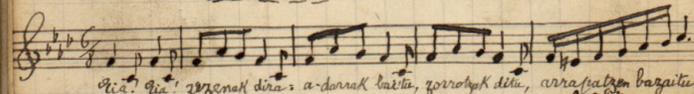
Pilatus hark badu bai lagun,
 Mile batean sei zarpi elun,
 Bek utz ditzagun ahalaz urrun.

Kantabra Kasta, gauden fededun,
Jainkoa oharitz gau eta egun,
Gero zera goza dezagun.
(P. Dibarrak)

Mochkortu'eta -

Zezenak dira -

Altalitzkarretxo Kiantoria.

(Roncevaux) (Chauby du Roland leque) (airea p. 17)

I:

Deixadar bat erantzin da Eskualdunen mendietan
Dihetko jama agertzen da jauziz Atte alhatzan.
Behatzen du eta dio: "Zer dabila lur hoietan?
Haren chakura lauhaskaz lo zagoenak oinetan,
Altalitzkar inguruak inharosten te saingetan.

II:

Thaïetako gainetik errauts handi bat jekiltzen,
Armada batetik dakaren burumbotia du hurrutuzen,
Karlomanen tropak dira Theriatetik itzultzen;
Mabaroa mumpreturik, ospitue Frantziar sartzen,
Eskualdunak aintzinera mendiek - zora multzotzen.

III:

Hemen dira! Hemen dira! oi! zer lantzaroko sasia!
Banderaz, estalia da urunera lur guziaz;
Zaldun eta oinezkoen zer oste izigarria.
Hojen harmek dirdiratzen mila chimichten argia;
Ikhus azu, ikhus azu, laster ezizu naisia -

IV:

stinichko direnez, haurra, Kundatzen entzej hadia -

« Bat, biga, hiru, lau, bost, sei, zazpi, zortzi, bederatzia,
 « Hamar, hametxe, hamabi, hamahiru, ta hamalau,
 « Hamabost eta hamasei, hamazazpi, henezortzi,
 « Heneretzi eta hogoi, berhogoi eta laurhogoi. »

V^o

« Ihen eta mila milak, erroz erro jiten dira. »
 - Zombat diren jakhin nahiz gal ginezake dembora.
 - Junta ditragun indarrak, harroka horiek athera,
 « Eta heldu direnean mendi hoien oinetara,
 « Ed' orotarik batian aurthik ditragun gainera. »

VI°

« Inharreko zizon horiek zerren zairku hinar jautsi?
 Ballean lizi gintian zerren zairku gerlan hasi?
 Harrokkak jautsi, kezurak harrokan hautsi,
 Odol balhan haragiak, darda phutketan itchusi,
 Konelako sarrakharik ikhiak ez du ikhusi. »

VII°

Oihu marrastan artetik, Arrolanen dei hadarra
 Aihen eta intjiritu entzuten da urrunera;
 Mendiak gaindi heltzen da Karlomanen liozgera:
 « Olifantak oihetan dait en' ilobaren herstura,
 « Goazton ~~laster~~, goazton laster, ~~guzun~~ egin heltura. »

VIII°

Ihes! Ihes! Karlomanen oinheyto eta zaldunak!
 Ihes! ihaur galdu dituk, Karloman, tropa probeenak.
 « Hil duk Arrolan handia; huts egin diok zorte hunak!
 Mendietarik jautsi tuk bitorios Eskualdenak;
 Lantzez ehaiten ditie undar ihesi doatzinak. »

IX°

Hilak ez ditazke Ahunda, lathanta tira liziak;

Loinen laster hiru tiren heien ospe balentriak!
 « Zer egin dira banderak eta lantzagho sasiak?
 « Ez da harmen chimichtarik
 « Nola ichildu diradien goizetko azantz handiak! »

X^o

Haurra, zombat diren chutik khundatzen entze' adi:
 « Hogoi dira, heneretzi, henezortzi, hamazazpi,
 « Hamasei dira, hamabost, hamalau, ez, hamahiru,
 « Hamabi, orai hametxe, hamar, bederatzia, zortzi,
 « Zazpi, sei, bost, lauzik ez ta, lau dira, hiru, biga, bat. »

XI°

« Ez da bat chutik ageri, guziak etzanik dira. »
 « Etcheko jauna, joan zite chokhurarekin etchera,
 « Enzatearen eta haurren besarkatzena,
 « Bitorios Jainkoari heekin etker emaitera,
 « Jero zure harmen gainian deskantzu lo egitera. »

XII°

Caray dira arranoak unundik hor, bildutko,
 « Hartz, atsoekin nahasi, gozphutz hil hoien jatoko.
 « Hamiak laster dirade zure liohtatik khenduko,
 « Bainan kezur churitiak bethikituz hor baratuko,
 « Ber bere etchian nauti utz dadin erakusteko. » (*)

J. a, e, a, a, a, e. ho, ho, ho, ho, ho, ha, a, ha, ha, iao, iao!...

* Chauvy fait au siecl dernier par M. l'abbé Dubalde, curé d'Andelle, sur un canvas fourni par un Bayonnais. Qui l'a écrit vètit d'une signature protestante, sous pseudonyme de Eugène Caray de Mouglaux, et l'a fait passer comme une œuvre anonyme. Il fut découvert l'année même du Baron Garat d'Ustaritz. Mort en 1860, l'auteur du canvas de la Chauvy n'a jamais avoué qu'il en était l'auteur. (Chauvyne Dubarrat archip. de Bay.)

Ume eder bat --

Four empty musical staves on page 112, each beginning with a treble clef. The page is otherwise blank.

Uz dakienak erran lezake -

Christmanna

Handwritten musical notation on page 113, consisting of three staves. The first staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 4/4 time signature. The lyrics are written below the notes.

Bayteretarik bayter-re-ra, oi munduaren zaba-
 la! Uz da-ki-e-nak er-ran le-za-ke Ni a-le-ge-re naiz. la,
 Hortzen ar-ti-an ^{du} ir-ri-a, e-ta be-gi-tan ni gar-ra.

	Pages
(1) Gernicaco arbola (Marraquiere)	1 -
(2) Lazpiak bot (Zaldubi)	5 -
(3) Eskualdun arbola (8 -
(4) Zoaz Eskual-herrira (11 -
(5) Adios Eskual-herrira (Marraquiere)	12 -
(6) Une chur eta hetica (Marloucho)	13-89-97
(7) Yru damacho (15 -
(8) Chori berriketaria (Elizamburu)	17 et 99
(9) Bi haur pullit (Bidart d'Harolle)	19-21-87-90
(10) Goraintziak Linarat (Bidart d'Harolle)	21 -
(11) Herrico besta biharamura (Mutehurdinath)	23 -
(12) Ikhasketaco mandoa (26 -
(13) Ikhaskin mendian (Dibarnat Baijoryoa)	31 -
(14) Kaitu (34 -
(15) Bidarraiterra nuzu (Otxalde)	36 -
(16) Libertatearen amodioa (Piarres Dibarnat)	38 -
(18) Ezpeleta herian (40 -
(19) Aitua, nun zira? (42 -
(19) Nere etohea (Elizamburu)	43 -
(20) Zaldi luten bizitzea (47 -
(21) Atharnazte Jauregian (48 -
(22) Iruten hari nuzu (49 -
(23) Uso choria, ehazu (50 -
(24) Berterretchen Khantoria (51 -
(25) Mendekosta phestatans (52 -
(26) Fundane Estebe martina (55 -
(27) Penat Mandoren Khantoria (57 -
(28) Ichkerraren zamaria (59 -
(29) Chorinuaik Kaiolan (61 -
(30) Belhaudiko bertian (62 -

(31)	Jeiki, jeiki, etchekuak (63
(32)	Argia dela diozu (64
(33)	Ama haurraren sekasta leherkatzen (S; Larralde)	64
(34)	Planii lilotzetik (67
(35)	Amerika, Espainia, Frantzia (Bidart d'Harrolle)	69
(36)	Boas' urdia (Bidart d'Harrolle)	70
(37)	Mando-zainak (73
(38)	Etchuarra eta Etchualdunak (Elizamburu)	73
(39)	Piba Frantzia (Elizamburu)	76
(40)	Etchehun eta Etchalde (D. Larralde)	78
(41)	Lotzetik orai arte (Etcheanen d'Froulizon)	81
(42)	Ato baten erospena (84
(43)	Igande amara (85
(44)	Adios, ene maitia -	86
(45)	Agur nere herriari (Elizamburu)	86
(46)	Gaitirik hiltzera dokana (Harbouki)	13, 89, 97
(47)	Inchaurpeko alaba	89
(48)	Bordeletik partitziari -	90
(49)	Prache-kabarren -	90
(50)	Adioak aitari -	92
(51)	Perkainen khantua -	93
(52)	Aphoza eta haizea - (P. Sibarant)	95
(53)	Solferinoko itsua -	97
(54)	Chori erresinda -	100
(55)	Ku zira zu! -	102
(56)	Aitarik ez dut -	102
(57)	Leuko izarren bidia -	103
(58)	Agota -	103
(59)	Uso luma gris gaichua -	104
(60)	Kurutzea -	104
(61)	Pilatos hiritarra eta Sarras tzi (P. Sibarant)	105
(62)	Mochkorta' eta -	108
(63)	Xezenak dira -	108
(64)	Ez datienak erran lezake -	

+

(65)	Altalinykaroko Khandoria	Pages	118
(66)	Ume eder bat	109	-
		112	-

11